

स.ब.वि.प्र समाजाचे, लोकनेते बाळासाहेब थोरात कला,वाणिज्य,व विज्ञान महाविद्यालय,
तळेगाव दिघे, ता.संगमनेर, जि.अहमदनगर (४२२६११)

महाविद्यालयाची ठळक वैशिष्टे

१. जून २०२१ पासून कला, वाणिज्य व विज्ञान शाखांचे प्रथम / द्वितीय / तृतीयवर्ष चे वर्ग सुरू होणार आहे.
२. अनुभवी , निष्णात व तज्ञ प्राध्यापक वर्ग
३. सर्व सोयींनी युक्त हवेशीर अशी प्रशस्त इमारत व भव्य क्रिडांगण
४. सुसज्य ग्रंथालय
५. महाविद्यालय विशेष स्थरावर मराठी, हिंदी, इंग्रजी,अर्थशास्त्र,इतिहास, रसायनशास्त्र,पदार्थविज्ञान इ. विषय शिकण्याची सुविधा
६. विद्यार्थ्यांना स्वावलंबी बनविण्यासाठी विशेष मार्गदर्शन
७. पुणे विद्यापीठाच्या राष्ट्रीय सेवा योजना, कमवा व शिका योजना, विद्यार्थिनी व्यक्तिमत्व विकास योजना, निर्भय कन्या अभियान योजना, विशेष मार्गदर्शन योजना, क्रांतिज्योती सावित्रीबाई फुले शिष्यवृत्ती योजना.
८. भारत सरकार व महाराष्ट्र शासन यांच्याकडून दिल्या जाणाऱ्या विविध प्रकारच्या शिष्यवृत्तियोजनांच्या सुविधा.
९. स्वयंरोजगार, स्पर्धा परीक्षांच्या संदर्भात विशेष मार्गदर्शनाची सुविधा.
१०. स्पोकन इंग्लिश साठी विशेष मार्गदर्शन सुविधा.
११. विद्यार्थिनींसाठी ब्युटिपार्लर कोर्स ची सुविधा

स.ब.वि.प्र समाजाचे, लोकनेते बाळासाहेब थोरात कला,वाणिज्य,व विज्ञान महाविद्यालय,
तळेगाव दिघे, ता.संगमनेर, जि.अहमदनगर (४२२६११)

Student Helpline

Name of College	: SBVP Samaj's, Loknete Balasaheb Thorat Arts, Commerce, & ScienceCollege, Talegaon Dighe, Tal. Sangamner , Dist. Ahmednagar 422611 M.S
College Mail ID	: sbvpsacstd@gmail.com
College Phone & Fax	: (02425) 299070
Pune University Website	: www.unipune.ac.in
Govt of Maharashtra Website	: www.maharashtra.gov.in
UGC Website	: www.ugc.ac.in
College Website	: www.lbtcollege.in
Scholarship Website	: http://mahadbt.maharashtra.gov.in

Syllabus is also available on University Website

Online Admission link-<https://sbvpsacs.corecampus.in>

सह्याद्री बहुजन विद्या प्रसारक समाजाचे, लोकनेते बाळासाहेब
थोरात कला,वाणिज्य,व विज्ञान महाविद्यालय, तळेगाव दिघे, ता.
संगमनेर
दृष्टिक्षेप

तळेगाव दिघे व परिसरातील सर्व विद्यार्थ्यांचे आपल्या महाविद्यालयात स्वागत करताना
आम्हाला मनस्वी आनंद होत आहे. या महाविद्यालयाचे आपणही एक घटक होणार आहात.
आपल्या महाविद्यालयाची संक्षिप्त माहिती आपल्याला असावी, या हेतूने हे संक्षिप्त निवेदन :

अवर्षण प्रवण परिसरातील ग्रामीण विद्यार्थ्यांना उच्च शिक्षणाची संधी प्राप्त व्हावी,या हेतूने
सहकारमहर्षी कै. भाऊसाहेब संतुजी थोरात यांच्या प्रेरणेतून व महाराष्ट्र राज्याचे मा. महसूल
मंत्री आमदार बाळासाहेब थोरात, आ.डा. सुधीर तांबे यांच्या प्रयत्नातून दि. ४ ऑगस्ट रोजी प्रथम
वर्ष कला व वाणिज्य शाखांचे अनुक्रमे ७१ व ८१ विद्यार्थी संख्येवर तळेगाव दिघे ग्रामपंचायत,
ग्रामस्थांच्या सहकार्यातून मिळालेल्या ग्रामसचिवलाय इमारतीमध्ये कला, वाणिज्य व विज्ञान
महाविद्यालय सुरू करण्यात आले आ बाळासाहेब थोरात. आ डा सधीर तांबे यांचे दरदर्शी

**स.ब.वि.प्र समाजाचे, लोकनेते बाळासाहेब थोरात कला,वाणिज्य,व विज्ञान महाविद्यालय,
तळेगाव दिघे, ता.संगमनेर, जि.अहमदनगर (४२२६११)**

नेतृत्व, संस्थेचे आर्थिक पाठबळ व तळेगाव दिघे व पंचक्रोशीतील ग्रामस्थांचे सहकार्य यामुळे महाविद्यालयाने अल्पावधीतच नेत्रदिपक प्रगति केली आहे. आज महाविद्यालयाची स्वतःची प्रशस्त इमारत, सुसज्य ग्रंथालय, आधुनिक विज्ञान प्रयोगशाळा, सुसज्ज अभ्यासिका, सांस्कृतिक कार्यक्रमांसाठी व शैक्षणिक उपक्रमासाठी भव्य सभागृह, भव्य क्रीडांगण व इतर सोयी सुविधांनी परिपूर्ण असलेल्या या महाविद्यालयात प्रथम ते तृतीय वर्ष कला, वाणिज्य, व विज्ञान शाखांचे वर्ग सुरू आहे.

महाविद्यालयाच्या माजी विद्यार्थ्यांनी या महाविद्यालयाचे नाव उज्वल केले आहे. ही उज्वलयशाची परंपरा तुम्हालाही पुढे चालू ठेवायची आहे. शिक्षणाचे मूळ उद्दिष्ट ज्ञानप्राप्ती बरोबरच आपल्यातील चांगली जीवनमूल्यकौशल्य आदर्शवर्तनवक्तशीरपणा शिस्त प्रियता आणि अभ्यासातील चांगल्या गुणवत्तेला विकसित करून आपले व्यक्तिमत्त्व अधिक समृद्धसंपन्न करणे असे जबाबदार नागरिकाच उद्याचा समृद्धवसमर्थ भारत घडविणार आहेत आम्हा सर्वांचा प्रयत्न त्याच दिशेने जाणारा असेल.

आपण शिस्त प्रिय व जबाबदार विद्यार्थी म्हणून या महाविद्यालयाच्या प्रभावशाली वातावरणात राहणार घडणार आहात ज्ञानवर्धन जीवनमूल्यवान श्रद्धावयादेशावर निष्ठा ठेवून आपण आपल्याला आत्मविश्वासपूर्वक घडवून घ्यावयाचे आहेत यासाठी व आपल्यायशस्वी महाविद्यालयीन कार्यकर्ते साठी मनःपूर्वक शुभेच्छा...!

प्राचार्य - डॉ. आर. जी. पवार

स.ब.वि.प्र समाजाचे, लोकनेते बाळासाहेब थोरात कला,वाणिज्य,व विज्ञान महाविद्यालय,
तळेगाव दिघे, ता.संगमनेर, जि.अहमदनगर (४२२६११)

प्रवेशासंबंधी सूचना

शैक्षणिक वर्ष २०२१-२०२२ पासून सर्व अभ्यासक्रमांचे प्रवेश ऑनलाईन पद्धतीने होणार आहेत अर्ज भरण्यासाठी विद्यार्थ्यांचा स्वतःचा ई-मेल आयडी असणे आवश्यक आहे संपूर्ण प्रक्रिया अतिशय सोपी असून विद्यार्थ्यांनी स्वतः आपला अर्ज भरावा अर्ज भरताना अडचण आल्यास कार्यालयात संपर्क साधावा प्रवेश अर्ज ऑनलाईन भरण्यासाठी महाविद्यालयाने ही सुविधा उपलब्ध केली आहे प्रवेशासाठी वापरण्यात येणारा मोबाईल नंबर पुढील तीन वर्षे वापरात ठेवणे आवश्यक आहे.

अ) उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळाची बारावीची परीक्षा उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थ्यांना वरिष्ठ महाविद्यालयाच्या संबंधित शाखेत प्रथम वर्षात प्रवेश दिला जातो.

ब) प्रवेश अर्ज व आवश्यक ते फॉर्म कार्यालयात विकत मिळतात. प्रवेश अर्ज सोबत आवश्यक ती कागदपत्रे सादर करणे आवश्यक आहे त्याशिवाय प्रवेश देता येणार नाही.

क) महाविद्यालयात प्रथम प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी पुढील कागदपत्रांची पूर्तता केली पाहिजे.

१) शाळा सोडल्याचा दाखला (मूळ प्रत) व दोन सत्यप्रती

२) उत्तीर्ण झालेल्या परीक्षांच्या गुणपत्रिका व त्यांची एक एक सत्यप्रत तृतीय वर्गात प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी प्रथम वर्षाची गुणपत्रिका व द्वितीय वर्षाची सत्यप्रत जोडणे आवश्यक आहे..

३) प्रवेश अर्जासोबत वरील सर्व कागदपत्रांची झेरॉक्स प्रत **A4** साईज मध्ये जोडणे आवश्यक आहे.

४) शिष्यवृत्तीधारक विद्यार्थ्यांना 'इंडियन ओव्हरसीज बँक' किंवा कोणत्याही राष्ट्रीयकृत बँकेत खाते उघडल्या शिवाय शिष्यवृत्ती मंजूर होणार नाही.तसेच प्रवेश घेताना शिष्यवृत्ती फॉर्म सोबत दहावीच्या गुणपत्रकाची सत्यप्रत आवश्यक राहिल.

**स.ब.वि.प्र समाजाचे, लोकनेते बाळासाहेब थोरात कला,वाणिज्य,व विज्ञान महाविद्यालय,
तळेगाव दिघे, ता.संगमनेर, जि.अहमदनगर (४२२६११)**

५) पुणे उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ /पुणे विद्यापीठ क्षेत्राबाहेरून येणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी स्थलांतर दाखला (मायग्रेशन सर्टिफिकेट) व निर्धारित दिलेल्या मुदतीत भरणे आवश्यक आहे अन्यथा प्रवेश रद्द केला जाईल.

६) प्रथम वर्ष कला वाणिज्य व विज्ञान वर्गात प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांना योग्यता पात्रता फॉर्म फी रु.५०/- व विद्यापीठाची फी भरणे आवश्यक आहे. यासोबत उच्च माध्यमिक परीक्षेच्या गुणपत्रिकेची मूळ प्रत प्रत्येकी दोन झेरॉक्स प्रति प्रवेश घेतेवेळी उपलब्ध करणे गरजेचे आहे. पात्रता फॉर्म न भरल्यास प्रवेश आपोआप रद्द होतो.

७) प्रथम वर्ष कला, वाणिज्य व विज्ञान या वर्गात प्रवेश घेतलेल्या प्रत्येक विद्यार्थी अगर विद्यार्थिनीला सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या आरोग्य सेवा योजनेनुसार वैद्यकीय तपासणी करून घेणे आवश्यक आहे महाविद्यालय या तपासणीची व्यवस्था करते वैद्यकीय तपासणी न झाल्यास प्रवेश आपोआप रद्द होईल त्याची जबाबदारी विद्यार्थ्यांवर /विद्यार्थिनींवर राहिल.

८) डी.एड इंग्रजी विषयासह उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थ्यांनी प्रथम वर्ष कला ,वाणिज्य व विज्ञान या वर्गात प्रवेश घेताना पुढील कागदपत्रे सादर करावीत..

अ) डी एड इंग्रजी उत्तीर्ण प्रमाणपत्राची मूळ प्रत व तीन छाया प्रती.

ब) मूळ शाळा सोडल्याचा दाखल्याच्या तीन छायाप्रती व मायग्रेशन.

क) योग्यता प्रमाणपत्र (**Eligibility certificate**) फॉर्म फी रु.५०/- मात्र.

९) एकदा प्रवेश घेतल्यानंतर महाविद्यालयात शिकत असताना शाळा सोडल्याचा दाखला मिळणार नाही.

१०) विद्यार्थ्यांचे चार पासपोर्ट साईज फोटो देणे आवश्यक आहे.

स.ब.वि.प्र समाजाचे, लोकनेते बाळासाहेब थोरात कला,वाणिज्य,व विज्ञान महाविद्यालय,
तळेगाव दिघे, ता.संगमनेर, जि.अहमदनगर (४२२६११)

विद्यार्थ्यांसाठी सूचना

- १) महाविद्यालयात प्रवेश घेतल्यानंतर प्रत्येक विद्यार्थ्यांने आपल्याजवळ स्वतःचे ओळखपत्र बाळगणे अनिवार्य आहे.
- २) महाराष्ट्र शासन पत्र क्रमांक संकीर्ण १९९६(२२६९६) मशि ५ उच्च व तंत्रशिक्षण आणि सेवा योजना विभाग, मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई-४००३२ दि.३१/९/१९९६ नुसार महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांची दररोज हजेरी घेतली जाईल व नियमानुसार हजर नसणाऱ्या विद्यार्थ्यांना परीक्षेत बसू दिले जाणार नाही.
- ३) विद्यार्थ्यांनी नियमितपणे प्रत्येक दिवशी सर्व लेक्चर्स, ट्यूटोरियल, टेस्ट, प्रॅक्टिकल्सला उपस्थित राहिले पाहिजे. विद्यापीठ नियमानुसार आणि शासन नियमानुसार विद्यार्थ्यांची 80 % उपस्थिती सक्तीची आहे. उपस्थिती नसल्यास परीक्षा फॉर्म भरता येणार नाही.
- ४) प्रत्येक विद्यार्थ्यांने टेस्ट, प्रॅक्टिकल, सेमिनार इ. पूर्ण केले पाहिजेत आणि त्यात समाधानकारक गुण मिळवले पाहिजेत.
- ५) विभागप्रमुख किंवा वर्ग शिक्षकांच्या पूर्वपरवानगी शिवाय विद्यार्थ्यांनी गैरहजर राहू नये..
- ६) विद्यार्थ्यांने आपल्या पालकांना आपल्या प्रगतीची माहिती वेळोवेळी देत जावी.
- ७) विद्यार्थ्यांची असमाधानकारक उपस्थिती, प्रगती किंवा गैरवर्तन आढळून आल्यास दंड आकारण्यात येईल.
- ८) चांगली जीवनमूल्ये, आदर्श वर्तन, वक्तशीरपणा , शिस्तप्रयता आणि अभ्यासातील चांगल्या गुणवत्तेला महाविद्यालयात प्रथम प्राधान्य देण्यात येईल.
- ९) महाविद्यालयातर्फे आयोजित केलेल्या अभ्यासेत्तर उपक्रमातील सहभाग सर्व विद्यार्थ्यांना अनिवार्य राहिल.
- १०) महाविद्यालयाच्या विविध प्रचलित आचारसंहिता व नियमांचे पालन करणे हे विद्यार्थ्यांचे

**स.ब.वि.प्र समाजाचे, लोकनेते बाळासाहेब थोरात कला,वाणिज्य,व विज्ञान महाविद्यालय,
तळेगाव दिघे, ता.संगमनेर, जि.अहमदनगर (४२२६११)**

कर्तव्य आहे. नियमांचा भंग केल्यास प्रवेश रद्द करण्यात येईल.

११) महाविद्यालयाने ठरवून दिलेल्या स्टॅन्ड वरच आपले वाहन लावावे.

१२) विद्यार्थ्यांने महाविद्यालयाचे अथवा परिसरातील इतर शिक्षणसंस्थांचे कोणत्याही प्रकारचे साहित्य पुस्तके नियतकालिके ,फर्निचर्स व मालमत्तेचे नुकसान करू नये.

१३) महाविद्यालयाच्या संदर्भातील विविध परिपत्रके, परीक्षा, शिष्यवृत्ती याबाबतची माहिती वेळोवेळी सूचना फलकावर लावण्यात येईल.विद्यार्थ्यांनी सूचना फलकावरील माहिती जाणून घेण्याची सवय लावून घ्यावी नोटीस न वाचल्यामुळे विद्यार्थ्यांचे नुकसान झाल्यास त्यास महाविद्यालय जबाबदार राहणार नाही.

१४) महाविद्यालयाच्या आवारातील झाडे, झाडांची फळे ,फुले इ. तोडण्यास सक्त मनाई आहे.

१५) महाविद्यालयाचे वर्ग, ग्रंथालय, वसतिगृह,प्रयोगशाळा, भिंती,आवार, मैदाने इ.ठिकाणी स्वच्छता राखण्याची जबाबदारी महाविद्यालयाप्रमाणे सर्व विद्यार्थ्यांची सुद्धा आहे.हा गुन्हा करणाऱ्या विद्यार्थ्यांना शासन केले जाईल..

१६) विद्यार्थ्यांने महाविद्यालय किंवा संस्थेच्या नावलौकिकास बाधा येईल असे वर्तन करू नये.

१७) ज्या विद्यार्थ्यांना तास नसतील अशा विद्यार्थ्यांनी अभ्यासिकेत बसून वेळेचा सदुपयोग करावा.

१८) सर्व अधिकारी, प्राध्यापक, कार्यालयीन कर्मचारी व प्राचार्यांशी विनयाने वागावे.

१९) प्राचार्यांच्या किंवा संबंधित विभाग प्रमुखांच्या संमतीशिवाय विद्यार्थ्यांनी सूचना फलकावर कार्यक्रमांचे फोटो किंवा वृत्तपत्रातील कात्रणे लावू नये.

२०) महाविद्यालयाच्या कामकाजाविषयी विविध समारंभ विषयी व इतर कोणतीही माहिती प्राचार्यांच्या पूर्वसंमतीशिवाय वर्तमानपत्रात व अन्यत्र प्रसिधीस देऊ नये.

२१) विद्यापीठ परिपत्रक १०६/१९९८-९९ अन्वये महाविद्यालयाच्या आवारातून गुटखा, तंबाखू

**स.ब.वि.प्र समाजाचे, लोकनेते बाळासाहेब थोरात कला,वाणिज्य,व विज्ञान महाविद्यालय,
तळेगाव दिघे, ता.संगमनेर, जि.अहमदनगर (४२२६११)**

व धूम्रपानस पूर्णपणे बंदी घालण्यात येत आहे.

२२) महाविद्यालयाच्या आवारात भ्रमणध्वनी (मोबाईल) वापरण्यास सक्त मनाई आहे.तसे आढळून आल्यास दंडात्मक कारवाई करण्यात येईल वरील नियमांचा भंग केल्या १००/-रु. दंड तात्काळ भरावा लागेल.

२३) कोणत्याही विद्यार्थ्यांनी रॅगिंग विरोधी कायद्याचा भंग होईल असे वर्तन करू नये. तसे निदर्शनास आल्यास किंवा आढळल्यास संबंधितावर कडक कारवाई करण्यात येईल.

२४) प्राचार्यांच्या पूर्वसंमतीशिवाय विद्यार्थ्यांना कोणत्याही प्रकारच्या प्रवासाची, सहलीचे अथवा कार्यक्रमाचे आयोजन करता येणार नाही. नियमांचा भंग केल्यास संबंधितांचा प्रवेश रद्द करण्यात येईल.

Statutory Warning

As per orders of the commissioner, food and drug administration Maharashtra state the purchase and contributions of tobacco now as gutka in the college premises of forbidden.

As per the director is of the university grant commission no form of ragging will be permitted in the college or anywhere on the campus or outside it possible punishment for anyone found in dragging in any form or abetting ragging could include action under the Indian panel code like find cancellation of admission suspension from attending classes with holding scholarships and other benefits department from appearing in any test examination or other evaluation process with holding result department from representing the institution in any sports meet seminar conference tournament youth festival etc

स.ब.वि.प्र समाजाचे, लोकनेते बाळासाहेब थोरात कला,वाणिज्य,व विज्ञान महाविद्यालय,
तळेगाव दिघे, ता.संगमनेर, जि.अहमदनगर (४२२६११)

महाविद्यालयातील अभ्यासक्रम

➤ प्रथम वर्ष कला(F.Y.B.A) (सुधारित अभ्यासक्रम-२०१९पॅटर्न)

यावर या वर्गात प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांना खालील विषयांपैकी सहा विषय घ्यावे लागतील.

प्रथम वर्ष कला (FYBA)शाखेत प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी सेमिस्टर -१ व सेमिस्टर- २ असतील.FYBA च्या वर्गासाठी एकूण ३६+४(group I compulsory Credit) = 40 creditदोन्ही सेमिस्टर मिळून असतील.तसेच दोन्ही सेमिस्टरसाठी विषय नाव,कोडक्र. वक्रेडीट खालीलप्रमाणे असतील.

SEMISTER:I

Sr.No.	Subject Name	Code	Credit
1)	Compulsory English-I	11001	3
2)	Physical Geography	11201	3
3)	Indian Economics Environment-I	11151	3
4)	Introduction to Indian Constition	11161	3
5)	Early India :Form Prehistory to the Age of Mauryas	11171	3
6)	Marathi Sahitya: Katha & Bhashik Koushalya Vikas	11021	3
7)	Vaikalpik hindi Prashnapatra	11092	3
8)	Physical Education (Group-) (Sem-I)	GR-1	1
	OR...		
9)	Optional English-I	11331	3

SEMISTER:II

Sr.No.	Subject Name	Code	Credit
1)	Compulsory English-II	12001	3
2)	Human Geography	12201	3
3)	Indian Economics Environment-II	12151	3
4)	Introduction to Indian Constitution-II	12161	3
5)	EarlyIndia :Postmauryanage to the Rashtrakutas	12171	3
6)	Democracy, Electionand Governance	12999	2
7)	Physica lEducation (Group-I) (Sem-II)	GR-1	1
8)	MarathiSahitya: Akankika & Bhashik Koushalya Vikas	12021	3
9)	Vaikalpik hindi Prashnapatra	12092	3
	OR...		
10)	Optional English-II	12331	3

**स.ब.वि.प्र समाजाचे, लोकनेते बाळासाहेब थोरात कला,वाणिज्य,व विज्ञान महाविद्यालय,
तळेगाव दिघे, ता.संगमनेर, जि.अहमदनगर (४२२६११)**

सुचना:

- 1)Compulsory English व शारीरिक शिक्षण हे विषय सर्वांसाठी अनिवार्य आहे.
- 2)ज्या विद्यार्थ्यांना विशेष(Special) विषय म्हणून इंग्रजी हा विषय S.Y.B.A(द्वितीय वर्ष कला) या वर्गासाठी घ्यावयाचा आहे. त्यांनी मराठी ऐवजी प्रथम वर्षी Optional English हा विषय घेणे आवश्यक आहे.
- 3) विद्यार्थ्यांला द्वितीय वर्ष कला साठी (S.Y.B.A) जो विषय विशेष (Special) विषय म्हणून निवडायचा असेल तो प्रथम वर्ष कला (F.Y.B.A) वर्गात घेणे अनिवार्य आहे.
- 4) एकदा निवडलेला विषय कोणत्याही परिस्थितीत व कारणाने बदलता येणार नाही.
- 5) प्रथम वर्ष कला (F.Y.B.A) या वर्गाला Semester-I साठी एकूण सात विषय तर Semester-II साठी एकूण आठ विषय असतील.

द्वितीय वर्ष कला (S.Y.B.A) (सुधारित अभ्यासक्रम-२०१९ पॅटर्न)

द्वितीयवर्ष कला (SYBA)शाखेत प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी सेमिस्टर -३ व सेमिस्टर- ४ असतील.SYBA या वर्गासाठी एकूण दोन्ही सेमिस्टर मिळून 48 credit असतील.तसेच दोन्ही सेमिस्टरसाठी विषय नाव,कोडक्र. वक्रेडीट खालीलप्रमाणे असतील.

SEMISTER:III

Sr.No.	SubjectName	Code	Credit
1)	(Compulsory English)अनिवार्य इंग्रजी	23001	3
2)	MIL -2आधुनिक भारतीय भाषा - मराठी Marathi Bhashik Sadyanpan Kaushalya	23011	2
3)	AEC Environmental Science	23999	2
4)	OptionalSubjects:		
	i) CC-1C Bhashik Kaushalya Vikas Ani Adhunik Marathi Sahitya Prakar- Kadambari	23023	3
	ii) CC-1C History of the Marth(1630-1707)	23174	3
	iii) CC-2C An Introduction to Political ideologies	23164	3
	iv) CC-1C GG201(A)Environmental Geography-I	23204	3
	v) CC-1C Financial System-I	23153	3
	vi) SEC-1A Advanced Study of English Language	23333	3
5)	विशेष स्तर पेपर(Special Subject):		
	Group:I Marathi:		
	a) DSE-1A Aadhunik Marathi Sahitya-Prakashvata	23021	3
	b) DSE-2A Sahitya Vichar	23022	3
	c) CC-1C Bhashik Koushalya vikas Aani Aadhunik Marathi Sahitya Prakar-Kadambari	23023	3
	d) SEC-2A Prakashan Vyavhar Aani Sampadan	23025	2

**स.ब.वि.प्र समाजाचे, लोकनेते बाळासाहेब थोरात कला,वाणिज्य,व विज्ञान
महाविद्यालय, तळेगाव दिघे, ता.संगमनेर, जि.अहमदनगर (४२२६११)**

	Group:II English:		
	a) DSE-1A Appreciating Drama	23331	3
	b) DSE-2A Appreciating poetry	23332	3
	c) SEC-1A Advance Study of English Language	23333	3
	d) SEC-2A A Certificate Course in Skill Development (English)	23334	2
	Group:V Economics:		
	a) DSE-1A	Micro Economics-I	23151
	b) DSE-2A	Macro Economics-I	23152
	c) CC-1C	Financial system-I	23153
	d) SEC-2A	Basic Concept of Research Methodology	23154
	Group:VI History:		
	a) DSE-1A Medieval India Sultanate Period	23171	3
	b) DSE-2A Glimpses of the modern World-Part-I	23172	3
	c) CC-1C History of the Marathas (1630-1707)	23174	3
	d) SEC-2A Tourism Management	23178	2
SEMISTER:IV			
Sr.No.	Subject Name	Code	Credit
1)	अनिवार्य इंग्रजी	24001	3
2)	MIL-2 (आधुनिक भारतीय भाषा- मराठी) Nav Madhyame Aani Samaj Madhyamasathi Marathi	24011	2
3)	AEC Environmental Science	24999	2
4)	Optional Subjects:		
	i) CC-1D Bhashik Koushalye Vikas Aani Aadhunik Marathi Sahitya Prakar LalitGadya	24023	3
	ii) CC-2D History of the Marathas (1707-1818)	24174	3
	iii) CC-2D An Introduction of Political Ideologies	24164	3
	iv) CC-1D GG201(B)Environmental Geography-II	24204	3

**स.ब.वि.प्र समाजाचे, लोकनेते बाळासाहेब थोरात कला,वाणिज्य,व विज्ञान
महाविद्यालय, तळेगाव दिघे, ता.संगमनेर, जि.अहमदनगर (४२२६११)**

	v) CC-1D Financial System-II	24153	3
	vi) SEC-1B Advanced Study of English Language	24333	2
5)	विशेष स्तर पेपर(Special Subjects):		
	Group-I Marathi:		
	a) DSE-2B Madhyayugin Marathi Sahitya: Nivedak Madhyayugin Gadya & Padya	24021	3
	b) DSE-2B Sahity Samiksha	24022	3
	c) CC-1D Bhashik Kaushalya Vikas Ani Aadhunik Marathi Sahitya Prakar-LaitGadya	24023	3
	d) SEC-2B Upyojit Lekhan Kaushalya	24025	2
	Group-III English:		
	a) DSE-1B Appreciating Drama	24331	3
	b) DSE-2B Appreciating Poetry	24332	3
	c) SEC-1B Advanced Study of English Language	24333	3
	d) SEC-2B A Certificate	24334	2
	Group-V Economics:		
	a) DSE-1B Micro Economics-II	24151	3
	b) DSE-2B Macro Economics-II	24152	3
	c) CC-1D Financial System-II	24153	3
	d) SEC-2B Basic Concept of Research Methodology-II	24154	2
	Group-VI History:		
	a) DSE-1B Medieval India-Mughal Period	24171	3
	b) DSE-2B Glimpses of the Modern World(Part-2)	24172	3
	c) CC-2D History of the Marathas(1707-1818)	24174	3
	d) SEC-2B Travel Agency and Tour Business	24178	2

**स.ब.वि.प्र समाजाचे, लोकनेते बाळासाहेब थोरात कला,वाणिज्य,व विज्ञान
महाविद्यालय, तळेगाव दिघे, ता.संगमनेर, जि.अहमदनगर (४२२६११)**

सूचना:

- 1) द्वितीय वर्ष कला (SYBA)शाखेत प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी अनिवार्य इंग्रजी, MIL-मराठी व AEC(Environmental Science)हे तीनही विषय सर्व विद्यार्थ्यांना अनिवार्य असतील.
- 2) सहा स्पेशल विषयांच्याGroup पैकी विद्यार्थ्यांनी आपल्या आवडीच्या विषयांचा कोणताही एक Groupनिवडावा.
- 3) सहाOptional विषयांपैकी विद्यार्थ्यांनी कोणतेही दोन Optionalविषय निवडावे. परंतु विद्यार्थ्यांने निवडलेल्या स्पेशल विषयांच्याGroupमधील Optionalविषयांच्या व्यतिरिक्त वेगळे दोनOptionalविषय निवडावे.
- 4) विद्यार्थ्यांने सेमिस्टर-३ साठी जो स्पेशल विषयांचा group तसेच जे दोन Optionalविषय निवडलेले असतील तेच विषय सेमिस्टर-४ साठी अनिवार्य असतील.त्यात कोणताही बदल करता येणार नाही.
- 5) द्वितीय वर्ष कला (SYBA) या वर्गातील विद्यार्थ्यांसाठी सेमिस्टर-३ साठी एकूण नऊ विषय तर सेमिस्टर-४ साठीही एकूण नऊच विषय असतील.

पर्यावरण जाणीव जागृती (अनिवार्य विषय)

➤ **तृतीय वर्ष कला (T.Y.B.A)(सुधारीत अभ्यासक्रम- २०१९ पॅटर्न)**

तृतीय वर्ष कला (TYBA)शाखेत प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी सेमिस्टर -५ व सेमिस्टर- ६ असतील.TYBA या वर्गासाठी एकूण दोन्ही सेमिस्टर मिळून 48 credit असतील.तसेच दोन्ही सेमिस्टरसाठी विषय नाव,कोडक्र. वक्रेडीट खालीलप्रमाणे असतील.

SEMISTER:V

Sr.No.	SubjectName	Code	Credit
1)	(Compulsory English)अनिवार्य इंग्रजी	35001	3
2)	GE - 2A Generic Elective	35002	2
3)	Optional Subjects :		
	i) CC - 1E Bhashik Kaushalya Vikas Ani Aadhunik Marathi Sahitya Prakar : Pravasvarnan	35023	3
	ii) CC - 1E Indian National Movement (1885-1947)	35174	3
	iii) SEC - 1C Enhancing Employability Skills	35333	3
	iv) CC - 1E Local Self Government in Maharashtra	35164	3
	v) CC - E Indian Economics Development - I	35153	3
	vi) CC - 1E GG 310 (A) Geography of Disaster Management - I	35204	3
4)	विशेष विषय(Special Subjects)		
	Group - I Marathi		

**स.ब.वि.प्र समाजाचे, लोकनेते बाळासाहेब थोरात कला,वाणिज्य,व विज्ञान
महाविद्यालय, तळेगाव दिघे, ता.संगमनेर, जि.अहमदनगर (४२२६११)**

a) DSE - 1C Madhyayugin Marathi Vangamayacha Sthul Itihas : Praramb teA.D.1600	35021	4
b) DSE - 2C Varnanatmak Bhasha Vidnyan (Bhag : I)	35022	4
c) CC - 1E Bhashik KaushalyaVikas Ani Aadhunik Marathi Sahitya Prakar : Pravasvarnan	35023	3
d) SEC - 2C Karyakram Sanyojanatil Bhashik Kaushalaya Bhag -	35025	2
Group - II English		
a) DSE - 1C Appreciating Novel	35331	4
b) DSE - 2C Introduction to Literary Criticism	35332	4
c) SEC - 1C Enhancing Employability Skills	35333	3
d) SEC - 2C Mastering Life Skills and Life Values	35334	2
Group - III History		
a) DSE - 1C Introduction To Histeriography	35171	4
b) DSE - 2C Maharashtra in the 19 th Century	35173	4
c) CC - 1E Indian National Moment (1885-1947)	35174	3
d) SEC - 2C Reasearch Paper Writing	15177	2
Group - IV Economics		
a) DSE - 1C International Economics - I	35151	4
b) DSE - 2C Public Finance - I	35152	4
c) CC - 1E Indian Economic Development - I	35153	3
d) SEC - 2C Skill Enhancement Course (Business Management -	35154	2

SEMISTER :VI

Sr.No.	Subject Name	Code	Credit
1)	(Compulsory English)अनिवार्य इंग्रजी	36001	3
2)	GE - 2A Generic Elective	36002	2
3)	Optional Subjects:		
i)	CC - 1E Bhashik Kaushalya Vikas Ani Aadhunik Marathi Sahitya Prakar : Kavita	36023	3
ii)	CC - 1(E)Lokal Self Government in Maharashtra	36164	3
iii)	SEC - 1D Aspirations : English For Careers (Enhancing Employability Skill)	36333	3
iv)	CC - 1F Indian Economics Development	36153	3
v)	CC - 1F GG 310 (B) Geopgraphy of Disaster Management -	36204	3

**स.ब.वि.प्र समाजाचे, लोकनेते बाळासाहेब थोरात कला,वाणिज्य,व विज्ञान
महाविद्यालय, तळेगाव दिघे, ता.संगमनेर, जि.अहमदनगर (४२२६११)**

	vi) CC - 1F Indian After Independence (1947-1995)	36174	3
4)	विशेष विषय(Special Subjects)		
	Group - I Marathi		
	a) DSE - 1D Madhyayugin Marathi Vangamayacha Sthul Itihas :AD	36021	4
	b) DSE - 2DVarnanatmak Bhasha Vidnyan (Bhag : II)	36022	4
	d) CC - 1F Bhashik KaushyalVikas Aani Marathi Sahitya Prakar Kavita	36023	3
	c) SEC - 2D Karyakram Sanyojanatil Bhashik Kaushalaya Bhag - II	36025	2
	Group - II Economics		
	a) DSE - 1DInternational Economics - II	36151	4
	b) DSE - 2DPublic Finance - II	36152	4
	c) CC - 1F Indian Economic Development - II	36153	3
	d) SEC - 2D Skill Enhancement Course (Business Management - II) Project Report	36154	2
	Group - III Geography		
	a) DSE - 1D GG 320 (B) Geography of India - II	36201	4
	b) DSE - 2D GG 301 (B) Practical Geography - II (Techniques of SpatialAnalysis, Serving & Excursion,Village Project Report)	36203	4
	c) CC - 1F GG 310 (B) Geography of Disaster Management -	36204	3
	d) SEC - 2D Research Methodology - II	36206	2
	Group - IV English		
	a) DSE - 1DAppeciating Novel	36331	4
	b) DSE - 2DIntroduction to Literary Criticism	36332	4
	c) SEC - 1D Enhancing Employability Skills	36333	3
	d) SEC - 2D Skill Enhancement Course (Mastering Life Skills and LifeValues)	36334	2
	Group -V History		
	a) DSE - 1DApplied History	36171	4
	b) DSE - 2D Maharashtra in the 20 th Century	36173	4
	c) CC - 1F Indian After Independence (1947-1991)	36174	3

**स.ब.वि.प्र समाजाचे, लोकनेते बाळासाहेब थोरात कला,वाणिज्य,व विज्ञान
महाविद्यालय, तळेगाव दिघे, ता.संगमनेर, जि.अहमदनगर (४२२६११)**

d) SEC - 2D Archaeology	36178	2
सूचना: १) तृतीय वर्ष कला (TYBA)वर्गात प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी अनिवार्य इंग्रजी,Generic Elective हे दोन विषय अनिवार्य असतील. २) विद्यार्थ्यांनी द्वितीय वर्ष कला (SYBA) या वर्गात सेमिस्टर -३ व सेमिस्टर- ४ साठी जो स्पेशल विषयाचा ग्रुप तसेच जे दोन Optionalविषय निवडलेले असतील तोच स्पेशल विषयाच्या ग्रुप व यापूर्वी निवडलेले दोन Optionalविषयतृतीय वर्ष कला (TYBA)सेमिस्टर -५ व सेमिस्टर- ६साठी अनिवार्य असतील. त्यात कोणताही बदल विद्यार्थ्यांला करता येणार नाही. ३) तृतीय वर्ष कला (TYBA)या वर्गातील विद्यार्थ्यांसाठी सेमिस्टर -५एकूण आठ विषय व सेमिस्टर- ६ एकूण आठच विषय असतील. ४) तृतीय वर्ष कला (TYBA) या वर्गातील सर्व विद्यार्थ्यांना स्पेशल विषय (SPL-III वIV) सेमिस्टर -५ व सेमिस्टर- ६ साठीविषय केंद्रीत क्रियाप्रकल्प उपक्रम स्पेशल विषयांच्या प्राध्यापकांकडे जमा करणे अनिवार्य आहे. ५) B.A (Bachlor Of Arts)ही पदवी मिळविण्यासाठी विद्यार्थ्यांना एकूण 140 क्रेडिट मिळविणे अनिवार्य असेल.		

**Savitribai Phule Pune University
Faculty of Arts & Mangement (Arts)
Revised Credit Allocation forB.A. Course (CGPA and Non CGPA)**

1. Mandatory Credit Courses for award of B.A.Degree:

In addition to the compulsory credits of 132, the student has to earn additional 8 credits from following groups by taking / participating / conducting respective activities.

Courses in Group I are Compulsory,

The student can earn maximum 04 credits from an individual group from Group 2 to Group 9

The extra credits will not be considered for GPA calculation , however the seare mandatory for the completion and award of B.A.Degree.

Group1 : 1) Physical Education (at F.Y.B.A.Sem.I)-01Credit
Physical Education (at F.Y.B.A.Sem.II)-01Credit

स.ब.वि.प्र समाजाचे, लोकनेते बाळासाहेब थोरात कला,वाणिज्य,व विज्ञान
महाविद्यालय, तळेगाव दिघे, ता.संगमनेर, जि.अहमदनगर (४२२६११)

2) Democracy, Election and Governance (at
F.Y.B.A.Sem.II)-Credit (Note : Group I is
compulsory for all the students as stated above)

Group II : Sport representation at College level - 01Credit

Sport representation at University /State level-02Credit

Group III : National Social Service Scheme (Participation in Camp)-01Credit

N.C.C.(with participation in annual camp)-01 Credit

N.C.C(With B certificate / C Certificate award)-02

Credit Group IV : Avishkar Participation

,Extension activity participation ,Cultural activity

participation – 1 Credit

Avishkar Selection at University Level-02

Credit Avishkar winner at State Level-04

Credit

Group V : Research Paper presentation at State / National

Level – 01 Credits Research Paper Presentation

at International level – 03 Credits

Group VI : Participation in Summer School / programme :

Short term courses (not less than 1Week duration)-

03 Credit

Group VII : Field Visits ; study Tours ; Industrial Visit;

Participation in Curricular / cocurricular competitions – 01 Credit

Group VIII : Online Certificate Courses / MOOC Courses / Career Advancement

Course upto 04 Credits (Minimum 10Hrs. / Credit)

स.ब.वि.प्र समाजाचे, लोकनेते बाळासाहेब थोरात कला,वाणिज्य,व विज्ञान
महाविद्यालय, तळेगाव दिघे, ता.संगमनेर, जि.अहमदनगर (४२२६११)

Group IX : Optional Courses

Sr.No.	Course Name	Credits
1.	(Financial Literay)आर्थिक साक्षरता	2
2.	(Rural Community Development)ग्रामीण समुदाय विकास	2
3.	(Cyber Security)सायबर सुरक्षितता	2
4.	(Online Teaching)संगणकीय अध्ययन	2
5.	NCC as Elective Credit Course	24
6.	Consumer Affairs	4
7.	“An Introduction to the Indian Electoral System and Voter Participation in our Democracy Work”	1

**स.ब.वि.प्र समाजाचे, लोकनेते बाळासाहेब थोरात कला,वाणिज्य,व विज्ञान
महाविद्यालय, तळेगाव दिघे, ता.संगमनेर, जि.अहमदनगर (४२२६११)**

1. B. A. Structure :

Semester	Core Courses (CC)	Ability Enhancement Compulsory Course (AEC)	Skill Enhancement Course (SEC)	Discipline Specific Elective Courses (DSE)	Generic Elective(GE)	Total Credit
I	Compulsory English (3)					18
	CC - 1 A (3)					
	CC - 2 A (3)					
	CC - 3 A (3)					
	CC - 4 A (3)					
CC - 5 A (3)						
II	Compulsory English (3)					18
	CC - 1 B (3)					
	CC - 2 B (3)					
	CC - 3 B (3)					
	CC - 4 B (3)					
CC - 5 B (3)						
III	Compulsory English (3)	Environment Science (2)	SEC 1 A(3)	DSE 1 A (3)		24
	MIL 2 (2)		SEC 2 A (2) (Value/skill based course)	DSE 2 A (3)		
	CC - 1 C (3)					
	CC - 2 C (3)					
IV	Compulsory English (3)	Environment Science (2)	SEC 1 B (3)	DSE 1 B (3)		24
	MIL 2 (2)		SEC 2 B (2) (Value/skill based course)	DSE 2 B (3)		
	CC - 1 D (3)					
	CC - 2 D (3)					
V	Compulsory English (3)		SEC 1 C (3)	DSE 1 C (3)+1 Research Project, Field work etc	G.E. 1 (2)	24
	CC - 1 E (3)		SEC 2 C (2) (Value/skill based course)	DSE 2 C (3)+1 Research Project, Field work etc.		
	CC - 2 E (3)					
VI	Compulsory English (3)		SEC 1 D (3)	DSE1 D (3)+1 Research Project, Field work	G.E.2 (2)	24
	CC - 1 F (3)		SEC 2 D (2) (Value/skill based course)	DSE 2 D (3)+1 Research Project, Field work		
	CC - 2 F (3)					
Total Credit	76	04	20	28	04	132

**स.ब.वि.प्र समाजाचे, लोकनेते बाळासाहेब थोरात कला,वाणिज्य,व विज्ञान
महाविद्यालय, तळेगाव दिघे, ता.संगमनेर, जि.अहमदनगर (४२२६११)**

प्रथम वर्ष वाणिज्य (F.Y.B.Com)या वर्गात प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी विद्यार्थ्यांसाठी सेमिस्टर - १ व सेमिस्टर- २ असतील.दोन्ही सेमिस्टरसाठी विषय नाव,कोडक्र. वक्रेडीट खालीलप्रमाणे असतील.F.Y.B.Comसाठी सेमिस्टर -१साठी 23 क्रेडिट तर सेमिस्टर- २ साठी 23+4(Group I & II Compalsury Credit) असतील.

SEMISTER-I

Sr.No.	Subject Name	Code	Credit
1)	Compulsory English-I	111	3
2)	Financial Accounting-I	112	3+1=4
3)	Business Economics-I	113	3
4)	Computer Concept & Application	114A	3
5)	Banking and Finance-I	115B	3
6)	Consumer Protection & Business Ethics	116C	3
7)	Marathi-I	117B	3
8)	Value Education (Value Added Course)	12019	1
9)	Physical Education (Group-I)(Semister-I)	GR-1	1

SEMISTER-II

Sr.No.	Subject Name	Code	Credit
1)	Compulsory English-II	121	3
2)	Financial Accounting-II	122	3+1=4
3)	Business Economics-II	123	3
4)	Computer Concept & Application	124A	3
5)	Banking and Finance-II	125B	3
6)	Consumer Protection & Business Ethics	126C	3
7)	Marathi-II	127B	3
8)	Intellectual Property Rights Laws (Value Added Course)	VA4	1
9)	Democracy Election & Governance	1299	2
10)	Physical Education (Group -I, Semister - II)	GR-1	1

**स.ब.वि.प्र समाजाचे, लोकनेते बाळासाहेब थोरात कला,वाणिज्य,व विज्ञान
महाविद्यालय, तळेगाव दिघे, ता.संगमनेर, जि.अहमदनगर (४२२६११)**

सुचना:

- 1) प्रथम वर्ष वाणिज्य (F.Y.B.Com)या वर्गात प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी सेमिस्टर -१करिता Add On Course Value Education व सेमिस्टर- २ साठी Intellactual Property Right Laws हा प्रत्येकी एका क्रेडिट साठी असेल.
- 2) प्रथम वर्ष वाणिज्य (F.Y.B.Com)या वर्गाततील विद्यार्थ्यांसाठीसेमिस्टर -१ व सेमिस्टर- २करिता शारीरिक शिक्षण हा विषय एक क्रेडिट साठी अनिवार्य असेल तसेच Democracy and Governance हा विषय दोन क्रेडिट साठी असेल.
- 3) प्रथम वर्ष वाणिज्य (F.Y.B.Com)या वर्गात प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी सेमिस्टर -१ साठी नऊ विषय अनिवार्य असतील तर सेमिस्टर- २ साठी एकूण दहा विषय असतील.

**स.ब.वि.प्र समाजाचे, लोकनेते बाळासाहेब थोरात कला,वाणिज्य,व विज्ञान
महाविद्यालय, तळेगाव दिघे, ता.संगमनेर, जि.अहमदनगर (४२२६११)**

द्वितीय वर्ष वाणिज्य (S.Y.B.Com)या वर्गात प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी सेमिस्टर -३ व सेमिस्टर -४ असतील.दोन्ही 44क्रेडिट करिताविषय नाव,कोडक्र. वक्रेडीट खालीलप्रमाणे असतील.द्वितीय वर्ष वाणिज्य (S.Y.B.Com)वर्गाकरिता सेमिस्टर -३ हे एकूण 22 क्रेडिट तर सेमिस्टर- ४ हे एकूण 22 क्रेडिटचे असेल.

SEMEISTER-III

Sr.No.	Subject Name	Code	Credit
1)	Business Communication-I	231	3+1
2)	Corporate Accounting-I	232	3
3)	Business Economics-I(MACRO)	233	3
4)	Business Management-I	234	3
5)	Elements of Company Law-I	235	3
6)	Banking & Finance –I	236H	3+1
7)	AECC-1 Environmental Awareness	239	2
Sr.No.	Subject Name	Code	Credit
1)	Business Communication-II	241	3+1
2)	Corporate Accounting-II	242	3
3)	Business Economics-II (MACRO)	243	3
4)	Business Management-II	244	3
5)	Elements of Company Law-II	245	3
6)	Banking &Finance –II	246H	3+1
7)	AECC-2Environmental Awareness	249	2

**स.ब.वि.प्र समाजाचे, लोकनेते बाळासाहेब थोरात कला,वाणिज्य,व विज्ञान
महाविद्यालय, तळेगाव दिघे, ता.संगमनेर, जि.अहमदनगर (४२२६११)**

सुचना :

- 1) द्वितीय वर्ष वाणिज्य (S.Y.B.Com)या वर्गात प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी सेमिस्टर -३ साठी सात तर सेमिस्टर- ४ साठी एकूण सात विषय असतील.
- 2) द्वितीय वर्ष वाणिज्य (S.Y.B.Com)या वर्गातील विद्यार्थ्यांसाठी सेमिस्टर -३ व सेमिस्टर- ४ करिता Environment Awareness हा इतर विषयांप्रमाणे अनिवार्य असेल.

* तृतीय वर्ष वाणिज्य (T.Y.B.COM) (सुधारित अभ्यासक्रम -२०१९ पॅटर्न)

तृतीय वर्ष वाणिज्य (T.Y.B.Com)या वर्गात प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी सेमिस्टर -५ व सेमिस्टर- ६ असतील.तृतीय वर्ष वाणिज्य (T.Y.B.Com)च्या वर्गासाठी दोन्हीसेमिस्टर मिळून 42 क्रेडिट असतील.तसेच दोन्ही सेमिस्टर साठीविषय नाव,कोडक्र. वक्रेडीट खालीलप्रमाणे असतील.

SEMISTER:V

Sr.No.	Subject Name	Code	Credit
1)	Business Regulatory Framework-I	351	3
2)	Advanced Accounting-I	352	3
3)	Indian & Global Economic Development-I	353A	3
4)	Auditing & Taxation-I	354	3+1
5)	Banking & Finance –II	355H	3+1
6)	Banking & Finance –II	356H	3+1

SEMISTER:IV

Sr.No.	Subject Name	Code	Credit
1)	Business Regulatory Framework II	361	3
2)	Advanced Accounting-II	362	3
3)	Indian & Global Economic Development-II	363A	3
4)	Auditing & Taxation-II	364	3+1
5)	Banking & Finance –II	365H	3+1
6)	Banking & Finance –II	366H	3+1

**स.ब.वि.प्र समाजाचे, लोकनेते बाळासाहेब थोरात कला,वाणिज्य,व विज्ञान
महाविद्यालय, तळेगाव दिघे, ता.संगमनेर, जि.अहमदनगर (४२२६११)**

सुचना :

- 1) तृतीय वर्ष वाणिज्य (T.Y.B.Com)या वर्गात प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी सेमिस्टर -३ साठी सहा तर सेमिस्टर- ४ साठी एकूण सहा विषय असतील.
- 2) B.Com (Bachlor Of Commerce)ही पदवी मिळविण्यासाठी विद्यार्थ्यांना एकूण 140 क्रेडिट मिळविणे अनिवार्य असेल.

Savitribai Phule Pune University
Faculty of Commerce & Mangement
(Commerce)

Revised Credit Allocation for B.Com. Course (CGPA and Non CGPA)

1. SCHEME OF CREDITS (Academic/CGPA):

Total credits for three years B.Com. Course (2019 pattern)is as follows:-

Sr. No.	Semester	No. of Courses	Lecture Hours	Credit per Course	Credit for practical Courses	Add on course	Lectures+Practical+ Addon courses
1	I	7	48	3	1	1	21+1+1=23
2	II	7	48	3	1	1	21+1+1=23
3	III	6	48	3	2	2	18+2+2=22
4	IV	6	48	3	2	2	18+2+2=22
5	V	6	48	3	3 (1Practical and2 Internship)	0	18+3=21
6	VI	6	48	3	3 (1Practical and2 Internship)	0	18+3=21
Total No.of Credits							132

**स.ब.वि.प्र समाजाचे, लोकनेते बाळासाहेब थोरात कला,वाणिज्य,व विज्ञान
महाविद्यालय, तळेगाव दिघे, ता.संगमनेर, जि.अहमदनगर (४२२६११)**

Note: Practicals for Special subject 2 and 3 have been replaced by Internship in Semester 5 and 6.

Please refer to internship manual for details.

Suggested Add On courses (*)

Sr.No.	Add on course	Class	Semester	Credit
1.	Value added course-1	F.Y.B.Com.	I	1
2.	Value added course-1	F.Y.B.Com.	II	1
3.	Environment Awareness	S.Y.B.Com.	III	2
4.	Environment Awareness	S.Y.B.Com.	IV	2
Total:				6

1. SCHEME OF CREDITS (NON-CGPA):

In addition to the compulsory credits of 132 , the student has to earn additional 08 credits from the following groups by taking / participating / conducting respective activities ,Thes extra credit will not be considered for CGPA calculation ; however , the searemandatory for the completion and award of B.Com. Degree.

Courses in Group 1 and Group 2 are compulsory (02 Credits Each).

IIThe student has to earn the remaining 04 Credits through participation in the various activities from Group 3 to Group10

IIThe student can earn a maximum of 04 credits from each groups : Group 3 to Group 10.

A student is encouraged to earn a maximum of 04 credits in a year.

**स.ब.वि.प्र समाजाचे, लोकनेते बाळासाहेब थोरात कला,वाणिज्य,व विज्ञान
महाविद्यालय, तळेगाव दिघे, ता.संगमनेर, जि.अहमदनगर (४२२६११)**

Group	Activity	Credits
1	Physical Education F.Y.B.Com(Sem-I)	01
	F.Y.B.Com(Sem-II)	01
	Note: Group 1 is compulsory for all the students as stated above	
2	Democracy , Elections And Good Governance F.Y.B.Com(Sem-II)	02
	Note: Group 2 is compulsory for all the students as stated above	
3	Sports Representation: At College Level	01
	State /University /National Level	02
	International Level	03
4	NSS/NCC related NSS/NCC-Participation in Annual Camp	01
	NCC(awarded B or C certificate)	02
	NSS/NCC RD Parade participation	04
5	Avishkar Participation	01
	University level/ State level	02
	Winner at state level	04
	Participation in extension activity of College	01

स.ब.वि.प्र समाजाचे, लोकनेते बाळासाहेब थोरात कला,वाणिज्य,व विज्ञान
महाविद्यालय, तळेगाव दिघे, ता.संगमनेर, जि.अहमदनगर (४२२६११)

	Participation in Cultural activity of College	01
6	Research paper presentation	01
	International level	02
7	Participation in Summer School (minimum 30 hours) or	Maximum 02
	Short term course (minimum 30 hours)	Maximum 02
8	Scientific survey /Societal survey	02
9	Field visit / study tour / Industrial visit /participation in curricular competition /co-curricular competition / Commerce Festival	01
10	Online Certificate course /MOOCs (minimum 15 hours per credit)	Maximum04 credits

स.ब.वि.प्र समाजाचे, लोकनेते बाळासाहेब थोरात कला,वाणिज्य,व विज्ञान
महाविद्यालय, तळेगाव दिघे, ता.संगमनेर, जि.अहमदनगर (४२२६११)

प्रथम वर्ष विज्ञान F.Y.B.sc (सुधारित अभ्यासक्रम -२०१९ पॅटर्न)

FYBSC - SEM - I		
SUB.CODE	SUBJECT	Credit
11111	MT-111 ALGEBRA[IE]	2
11112	MT-112 CALCULUS-I[IE]	2
11113	MT-113 MATHEMATICS PRACTICAL[IP]	1.5
11121	PHY-111 MECHANICS AND PROPERTIES OF MATTER[IE]	2
11122	PHY-112 PHYSICS PRINCIPLES AND APPLICATIONS[IE]	2
11123	PHY-113 PHYSICS LABORATORY-IA[IP]	1.5
11131	CH-101 PHYSICAL CHEMISTRY[IE]	2
11132	CH-102 ORGANIC CHEMISTRY[IE]	2
11133	CH-103 CHEMISTRY PRACTICAL[IP]	1.5
11141	BO-111 PLANT LIFE AND UTILIZATION-I[IE]	2
11142	BO-112 PLANT MORPHOLOGY AND ANATOMY [IE]	2
11143	BO-113 PRACTICAL BASED ON BO111 AND BO112[IP]	1.5
11151	ZO-111 ANIMAL DIVERSITY-I[IE]	2
11152	ZO-112 ANIMAL ECOLOGY[IE]	2
11153	ZO-113 ZOOLOGY PRACTICAL PAPER[IP]	1.5
11181	GG-111 INTRODUCTION TO PHYSICAL GEOGRAPHY-I(GEOMORPHOLOGY)[IE]	2
11182	GG-112 INTRODUCTION TO PHYSICAL GEOGRAPHY - II(GEOGRAPHY OF A[IE]	2
11183	GG-113 PRACTICAL IN PHYSICAL GEOGRAPHY[IP]	1.5

FYBSC - SEM - II	
SUB.CODE	SUBJECT
12111	MT-121 ANALYTICAL GEOMETRY[IE]

स.ब.वि.प्र समाजाचे, लोकनेते बाळासाहेब थोरात कला,वाणिज्य,व विज्ञान
महाविद्यालय, तळेगाव दिघे, ता.संगमनेर, जि.अहमदनगर (४२२६११)

12112	MT-122 CALCULUS - II[IE]
12113	MT-123 MATHEMATICS PRACTICAL[IP]
12121	PHY-121 HEAT AND THERMODYNAMICS[IE]
12122	PHY-122 ELECTRICITY AND MAGNETISM[IE]
12123	PHY-123 PHYSICS LABORATORY _IB[IP]
12131	CH-201 INORGANIC CHMISTRY[IE]
12132	CH-202 ANALYTICAL CHEMISTRY[IE]
12133	CH-203 CHEMISTRY PRACTICAL -II[IP]
12141	BO-121 PLANT LIFE AND UTILIZATION II[IE]
12142	BO-122 PRINCIPLES OF PLANT SCIENCE[IE]
12143	BO-123 PRACTICAL BASED ON BO 121 & BO 122[IP]
12151	ZO-121 ANIMAL DIVERSITY II[IE]
12152	ZO-122 CELL BIOLOGY[IE]
12153	ZO-123 ZOOLOGY PRACTICAL PAPER[IP]
12181	GG-121 INTRODUCTION TO HUMAN GEOGRAPHY[IE]
12182	GG-122 POPULATION AND SETTLEMENT GEOGRAPHY[IE]
12183	GG-123 PRACTICALS IN HUMAN GEOGRAPHY [IP]
GR1	G-1 PHYSICAL EDUCATION (GROUP-I, SEM-II) [G]
12999	DEMOCRACY, ELECTION AND GOVERNANCE [G]

स.ब.वि.प्र समाजाचे, लोकनेते बाळासाहेब थोरात कला,वाणिज्य,व विज्ञान
महाविद्यालय, तळेगाव दिघे, ता.संगमनेर, जि.अहमदनगर (४२२६११)

द्वितीय वर्ष विज्ञान **S.Y.B.sc** (सुधारित अभ्यासक्रम -२०१९ पॅटर्न)

SYBSC SEM - III	
SUB.CODE	SUBJECT
23111	MT-231 CALCULUS OF SEVERAL VARIABLES
23112A	MT-232A NUMERICAL METHODS AND ITS APPLICATIONS
23113	MT-233 MATHEMATICS PRACTICAL BASED ON MT-231 & MT-232A [IP]
23121	PHY-231 MATHEMATICAL METHODS IN PHYSICS - I
23122A	PHY-232 (A) ELECTRONICS I
23123	PHY-233 PHYSICS LABORATORY-2A[IP]
23131	CH-301 PHYSICAL AND ANALYTICAL CHEMISTRY
23132	CH-302 INORGANIC AND ORGANIC CHEMISTRY
23133	CH-303 CHEMISTRY PRACTICAL - III[IP]
23141	BO-231 TAXONOMY OF ANGIOSPERMS & PLANT ECOLOGY
23142	BO-232 PLANT PHYSIOLOGY
23143	BO-233 BOTANY PRACTICAL PAPER[IP]
23151	ZO-231 ANIMAL DIVERSITY III
23152	ZO-232 APPLIED ZOOLOGY I
23153	ZO-233 ZOOLOGY PRACTICAL PAPER[IP]
23331	AECC-II B LANGUAGE - MARATHI
23361	AECC-I ENVIRONMENTAL AWARENESS

स.ब.वि.प्र समाजाचे, लोकनेते बाळासाहेब थोरात कला,वाणिज्य,व विज्ञान
महाविद्यालय, तळेगाव दिघे, ता.संगमनेर, जि.अहमदनगर (४२२६११)

SYBSC SEM - IV	
SUB.CODE	SUBJECT
24111	MT-241 LINEAR ALGEBRA
24112A	MT-242A VECTOR CALCULUS
24113	MT-243 MATHEMATICS PRACTICAL BASED ON MT-241 & MT-242[IP]
24121	PHY-241 OSCILLATIONS, WAVES & SOUND
24122	PHY-242 OPTICS
24123	PHY-243 PHYSICS LABORATORY-2B[IP]
24131	CH-401 PHYSICAL AND ANALYTICAL CHEMISTRY
24132	CH-402 INORGANIC AND ORGANIC CHEMISTRY
24133	CH-403 CHEMISTRY PRACTICAL - IV[IP]
24141	BO-241 PLANT ANATOMY & EMBRYOLOGY
24142	BO-242 PLANT BIOTECHNOLOGY
24143	BO-243 BOTANY PRACTICAL PAPER[IP]
24151	ZO-241 ANIMAL DIVERSITY IV
24152	ZO-242 APPLIED ZOOLOGY II
24153	ZO-243 ZOOLOGY PRACTICAL PAPER[IP]
24331	AECC-IV B LANGUAGE - MARATHI
24361	AECC-I ENVIRONMENTAL AWARENESS

स.ब.वि.प्र समाजाचे, लोकनेते बाळासाहेब थोरात कला,वाणिज्य,व विज्ञान
महाविद्यालय, तळेगाव दिघे, ता.संगमनेर, जि.अहमदनगर (४२२६११)

तृतीय वर्ष विज्ञान T.Y.B.sc (सुधारित अभ्यासक्रम -२०१९ पॅटर्न)

TYBSC SEM - V		Credit
SUB.CODE	SUBJECT	
35131	CH-501 PHYSICAL CHEMISTRY -I	2
35132	CH-502 ANALYTICAL CHEMISTRY -I	2
35133	CH-503 PHYSICAL CHEMISTRY PRACTICAL -I [IP]	2
35134	CH-504 INORGANIC CHEMISTRY -I	2
35135	CH-505 INDUSTRIAL CHEMISTRY -I	2
35136	CH-506 INORGANIC CHEMISTRY PRACTICAL -I [IP]	2
35137	CH-507 ORGANIC CHEMISTRY -I	2
35138	CH-508 CHEMISTRY OF BIOMOLECULES	2
35139	CH-509 ORGANIC CHEMISTRY PRACTICAL -I [IP]	2
351310B	CH-510B POLYMER CHEMISTRY	2
351311A	CH-511A ENVIRONMENTAL CHEMISTRY	2
TYBSC SEM - VI		
SUB.CODE	SUBJECT	
36131	CH-601 PHYSICAL CHEMISTRY -II	2
36132	CH-602 PHYSICAL CHEMISTRY -III	2
36133	CH-603 PHYSICAL CHEMISTRY PRACTICAL -II [IP]	2

स.ब.वि.प्र समाजाचे, लोकनेते बाळासाहेब थोरात कला,वाणिज्य,व विज्ञान
महाविद्यालय, तळेगाव दिघे, ता.संगमनेर, जि.अहमदनगर (४२२६११)

36134	CH-604 INORGANIC CHEMISTRY -II	2
36135	CH-605 INORGANIC CHEMISTRY -III	2
36136	CH-606 INORGANIC CHEMISTRY PRACTICAL -II [IP]	2
36137	CH-607 ORGANIC CHEMISTRY -II	2
36138	CH-608 ORGANIC CHEMISTRY -III	2
36139	CH-609 ORGANIC CHEMISTRY PRACTICAL -II [IP]	2
361310A	CH-610A CHEMISTRY OF SOIL AND AGROCHEMICALS	2
361311A	CH-611A ANALYTICAL CHEMISTRY -II	2

विद्यार्थी केंद्रीत उपक्रम

भारताला स्वातंत्र्य मिळाल्यानंतर स्वतंत्र भारतातील उच्चशिक्षण व्यवस्था कशी असावी यासाठी भारत सरकारने डॉ. सर्वपल्ली राधाकृष्णन यांच्या अध्यक्षतेखाली आयोग स्थापन केला.या आयोगाने उच्च शिक्षणाचा केंद्रबिंदू असलेल्या तरुणांच्या मनावर मानवी मूल्यांचे संस्कार होतील अशा योजना विद्यापीठांनी कार्यान्वित केल्या पाहिजेत अशी अपेक्षा व्यक्त केली. या व्यक्त केलेल्या अपेक्षांच्या पूर्तीच्या उद्देशाने सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाशी संलग्न असलेल्या सर्व महाविद्यालय व मान्यता प्राप्त संस्था यांनी विद्यार्थ्यांसाठी विविध प्रकारच्या संस्कारक्षम व कल्याणकारी योजना राबवित आहेत. त्या अनुषंगाने कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय तळेगाव दिघे, ता. संगमनेर, जि. अ.नगर या महाविद्यालयात खालील योजना व उपक्रम राबविले जातात.

**स.ब.वि.प्र समाजाचे, लोकनेते बाळासाहेब थोरात कला,वाणिज्य,व विज्ञान
महाविद्यालय, तळेगाव दिघे, ता.संगमनेर, जि.अहमदनगर (४२२६११)**

विद्यार्थी विकास मंडळ

सामान्य जणांना सज्जन बनवावे, सज्जनांना साधक बनवावे व साधकांना समाजसेवक बनवावे या भूमिकेतून विधायक कार्यक्रम हाती घेऊन विद्यार्थी कल्याणच्या उद्दिष्ट पूर्तीला अनुसरून शिक्षणात नैतिक शिक्षणाचा समावेश करण्याच्या उद्देशाने सा. फुले पुणे विद्यापीठ विद्यार्थी कल्याण मंडळद्वारे खालील योजना/उपक्रम कार्यान्वित करण्यात आल्या आहेत.

- १) कमवा व शिका योजना
- २) विशेष मार्गदर्शन योजना
- ३)निर्भय कन्या अभियान
- ४)विद्यार्थी सुरक्षा विमा योजना
- ५) विद्यापीठ प्रतिनिधी निवडणूक.
- ६) विद्यापीठ प्रतिनिधी शिबिर
- ७) आपत्कालीन साहाय्य
- ८) नियतकालिक स्पर्धा
- ९) वार्षिक पारितोषिक वितरण समारंभ

राष्ट्रीय सेवा योजना

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ पुणे व कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय तळेगाव दिघे संयुक्त विद्यमाने महाविद्यालयात रा.से. योजना राबवली जात असून या योजनेअंतर्गत विद्यार्थ्यांमध्ये स्वालंबन, समाजसेवा, व्यक्तिमत्व विकास, पर्यावरण

स.ब.वि.प्र समाजाचे, लोकनेते बाळासाहेब थोरात कला,वाणिज्य,व विज्ञान महाविद्यालय, तळेगाव दिघे, ता.संगमनेर, जि.अहमदनगर (४२२६११)

संरक्षण व संवर्धन इत्यादी गुणांचा विकास होऊन सृजनशील व्यक्ती बनविण्यास सहाय्य होते.

बहिःशाल शिक्षण मंडळ

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ पुणे व कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय तळेगाव दिघे यांच्या संयुक्त विद्यमाने महाविद्यालयात बहिःशाल शिक्षण मंडळ अंतर्गत व्याख्यान मालेचे आयोजन केले जाते.तज्ञ प्राध्यापक व साहित्यिक यांच्या ज्ञानाचा विद्यार्थ्यांना या कार्यक्रमातून उपयोग होतो. व त्यातून विद्यार्थ्यांची गुणवत्ता व सुजनशिलता यात वाढ होते.

सांस्कृतिक मंडळ

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ पुणे व कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय तळेगाव दिघे यांच्या संयुक्त विद्यमाने महाविद्यालयात विद्यार्थ्यांचा कला गुणांना वाव मिळावा या उद्देशाने सांस्कृतिक मंडळांतर्गत अनेक कार्यक्रम आयोजित केले जातात. यातून विद्यार्थ्यांचा विकास होण्यास मदत होते. थोर महापुरुष जयंती, सांस्कृतिक उत्सव यांचे आयोजन केले जाते.

ग्रंथालय विभाग

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ पुणे व कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय तळेगाव दिघे यांच्या संयुक्त विद्यमाने महाविद्यालयात ग्रंथ हेच गुरु या वचनावर भर देत विद्यार्थी ची गरज व आवड लक्षात घेऊन महाविद्यालयाने ग्रंथालय सुसज्ज करण्यावर भर दिला आहे आज महाविद्यालयातील विविध विषयांची ३५०० पुस्तके याप्रमाणे नियतकालिके संदर्भ ग्रंथ महाविद्यालयाने विद्यार्थ्यांना ग्रंथालयात उपलब्ध करून दिले आहे.

स.ब.वि.प्र समाजाचे, लोकनेते बाळासाहेब थोरात कला,वाणिज्य,व विज्ञान
महाविद्यालय, तळेगाव दिघे, ता.संगमनेर, जि.अहमदनगर (४२२६११)

वैशिष्ट्ये

- पदवी व वर्गासाठी स्वतंत्र व प्रशस्त ग्रंथालय
- विद्यार्थिनींसाठी स्वतंत्र अभ्यासिका
- शिक्षकांना स्वतंत्र अभ्यासिका
- अवांतर वाचनासाठी कथा, कादंबऱ्या व इतर साहित्य प्रकारांची ग्रंथ उपलब्ध आहेत.
- ५००० एवढी ग्रंथसंपदा
- विविध विषयांची ५० नियतकालिके
- विद्यार्थी व शिक्षकांना स्वतंत्र इंटरनेट सुविधा
- न्युज पेपर स्टॅन्ड, न्यू अरार्यव्हलसाठी स्वतंत्र शोकेस
- ग्रंथालय परिचयपर व्याख्याने
- हुशार विद्यार्थ्यांसाठी जादा लायब्ररी कार्ड
- स्वतंत्र नियतकालिक कक्ष
- प्रसाधनगृह
- बुक बँक योजना
- सुसज्ज अभ्यासिका
- विकलांग विद्यार्थ्यांना बसण्याची स्वतंत्र व्यवस्था
- ग्रंथालयाची माहिती संगणकावर उपलब्ध
- पिण्यासाठी स्वच्छ पाण्याची सुविधा

क्रिडा विभाग

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ पुणे व कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय तळेगाव दिघे यांच्या संयुक्त विद्यमाने महाविद्यालय विद्यार्थ्यांच्या गुणांना वाव मिळवून देण्याचा उद्देशाने क्रीडा विभागाची स्थापना करण्यात आली आहे या अंतर्गत अंतर्गत

**स.ब.वि.प्र समाजाचे, लोकनेते बाळासाहेब थोरात कला,वाणिज्य,व विज्ञान
महाविद्यालय, तळेगाव दिघे, ता.संगमनेर, जि.अहमदनगर (४२२६११)**

हिवाळी क्रीडा स्पर्धा व योग शिबिर आयोजन केले जाते यातून विद्यार्थ्यांच्या शारीरिक व मानसिक क्षमतेत वाढ होते.

!! विद्यार्थ्यांना दिले जाणारे दाखले!!

अ.नं.	प्रमाणपत्राचे नाव	आवश्यक कागदपत्रांच्यासत्यप्रत जोडणे	छापील मागणी अर्जावर सही घ्यावी	फी	प्रमाणपत्र मिळण्याचा कालावधी
1)	बोनाफाईड	एल.सी. / टी.सी . (झेरॉक्स प्रत)	प्राचार्य	२०/-	एक दिवसानंतर
2)	एल.सी. / टी.सी	मार्कशीट (महत्वाचे) एल.सी. / टी.सी (झेरॉक्स प्रत)	प्राचार्य	सविस्तर नियम संबंधीत विभागात पहावे	सात दिवसानंतर

- छापील मागणी अर्ज संबंधित विभागातून घ्यावेत
- वरील दाखले मिळवण्यासाठी खालील बाबी विचारात घ्याव्यात
- झेरॉक्स प्रति महाविद्यालयाने अटेस्टेड केलेल्या जोडाव्यात.
- टी.सी घेण्यासाठी विद्यार्थ्यांने स्वतःचे ओळखपत्र सोबत आणावे.
- बोनाफाईड सर्टिफिकेट घेताना महाविद्यालयात प्रवेशावेळी जमा केलेल्या मूळ दाखल्याची झेरॉक्स प्रत साक्षांकित करून जोडावी.
- महाराष्ट्र शासन व सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ.
- परिपत्रक क्र.**PGS** ५४२ दि.१७-०२-२०११ नुसार दाखला फी आकारली जाईल.
- ❖ महत्वाचे:-प्रवेश घेताना मूळ दाखला किंवा टी.सी जमा करण्यापूर्वी त्याचा काही झेरॉक्स प्रति महाविद्यालयातून साक्षांकित करून घ्याव्यात साक्षांकित केलेली एक प्रत ल्यामिनेशन करून कायमस्वरूपी जतन करून ठेवावी. ती प्रत दाखवून गरज असेल तेव्हा इतर प्रति साक्षांकित करून घ्याव्यात.

स.ब.वि.प्र समाजाचे, लोकनेते बाळासाहेब थोरात कला,वाणिज्य,व विज्ञान
महाविद्यालय, तळेगाव दिघे, ता.संगमनेर, जि.अहमदनगर (४२२६११)

अंतर्गत तक्रार समिती

Internal Complaints Committee

Sexual harassment of women at workplace (prevention
prohibition and redressed)act,2013

कामाच्या ठिकाणी महिलांचा होणारा लैंगिक छळ (प्रतिबंध, मनाई व निवारण)

कायदा,२०१३

Sexual harassment includes any one or more of following on
welcome acts whether directly or by implication) such as:

लैंगिक शाळांमध्ये खालीलपैकी एक किंवा अनेक अस्वागतार्ह वर्तणुकीचा समावेश होतो
(प्रत्यक्ष किंवा अप्रत्यक्ष) जसे की,

- **Physical contact and advances** नकोसा वाटणारा शारीरिक स्पर्श.
- **Demand or request for sexual favours** लैंगिक सुखासाठी मागणी किंवा विनंती
- **Sexually colour remarks** लैंगिक शेरबाजी
- **Showing pornography** अश्लील चित्रे दाखविणे
- **Any other unwelcomes physical verbal or nonverbal conduct for sexual nature** कोणताही प्रकारची शारीरिक,शाब्दिक, अशाब्दिक , अस्वागतार्ह वर्तणूक.

WOMENS RIGHT(महिलांचे अधिकार)

- **Work with dignity in a safe environment** सुरक्षित वातावरणात आत्मसन्मानाचे काम करता येणे.
- **Protection from sexual harassment** लैंगिक छळापासून संरक्षण.
- **Equal treatment at workplace** कामाच्या ठिकाणी समान वागणूक

स.ब.वि.प्र समाजाचे, लोकनेते बाळासाहेब थोरात कला,वाणिज्य,व विज्ञान
महाविद्यालय, तळेगाव दिघे, ता.संगमनेर, जि.अहमदनगर (४२२६११)

ANTI RAGGING - CELL

Ragging in any form is banned at SBVPs Arts, Commerce & Science College Talegaon Dighe it is a punishable offence according to one of the recent guidelines of the Honorable Supreme court of India. SBVPs, Arts, Commerce & Science College has zero-tolerance policy on ragging. The institute will take disciplinary action/legal proceedings/expulsion from the institute as per the directives of the supreme court of India if any student/students is/are found guilty inside or outside the premises of the Institute. Action will be taken under section 26(1) (g) of the UGC Act 1956.

The college has an Anti-Ragging cell to look into all matters pertaining to the issue. There are Anti-Ragging squads to ensure that ragging does not take place on the campus should anyone feel necessary or is a victim of ragging can write to the coordinator of the Anti-Ragging cell the college and necessary action will be initiated by the authorities.

The Co-ordinator of the Anti-Ragging Cell is: Prof. Pansare R.V.
(Dept. of History)
(Grievance Redressal Committee)

स.ब.वि.प्र समाजाचे, लोकनेते बाळासाहेब थोरात कला,वाणिज्य,व विज्ञान
महाविद्यालय, तळेगाव दिघे, ता.संगमनेर, जि.अहमदनगर (४२२६११)

The College has an active cell for the prevention of Sexual Harassment and Violence on Women on the Campus as per the recommendations of the Supreme Court and the University Grants Commission. The purpose of the cell is to ensure a safe environment on campus where students, teaching and administration staff may feel completely at ease in doing their work. If any one feels it necessary or is a victim of sexual harassment or violence, either physical, verbal or otherwise, he/she should report it, preferably in writing to the Coordinator of the cell.

- All investigation of such complaints will be strictly confidential and follow a time bound framework. one need not fear for any victimization. If any one is found guilty of violating the Supreme Court guidelines, they will be punished. The Supreme Court has defined sexual Harassment as :
  - ✓ Physical contact or advances Demand or request for sexual favor
  - ✓ Sexual by colored jokes or remarks
  - ✓ Display of pornography
  - ✓ Any other physical, Verbal or non-verbal behavior with sexual undertones.
  - ✓ The co-Ordinator of the Cell is:
  - ✓ **Prof.Kotkar.K.A(Dept.of Geography)**

स.ब.वि.प्र समाजाचे, लोकनेते बाळासाहेब थोरात कला,वाणिज्य,व विज्ञान
महाविद्यालय, तळेगाव दिघे, ता.संगमनेर, जि.अहमदनगर (४२२६११)

संकल्प

- १)मी माझ्या पालकाचा, गुरुजनांचा आणि वडिलधात्या माणसाचा मान ठेवीन आणि प्रत्येकाशी सौजन्याने वागेन.
- २)मी कोणतेही व्यसन करणार नाही.
- ३) मी तंबाखूजन्य पदार्थाच्या सेवनाविरुद्ध जनसामान्यांमध्ये जाणीव जागृतीय काम करीन.
- ४) व्यसनमुक्ती, हुंडाविरोध आदी कार्यात मी माझ्या परीने हातभार लावीन.
- ५) एडस जनजागृती पोलिओ निर्मूलन, अंधश्रद्धा निर्मूलन इ. कामातही मी माझ्या शिक्षणाचा उपयोग करुन हातभार लावीन.
- ६)मी पर्यावरण शुद्ध व स्वच्छ ठेवण्यासाठी कृतीप्रवण राहीन
- ७)मी शाळाबाह्य असणाऱ्या निराधार बांधवांसाठी साक्षरता अभियानाचा कार्यकर्ता म्हणून काम करीन.
- ८)राष्ट्रीय हितास बाधक ठरणाऱ्या भ्रष्टाचार ढासळलेली नैतिक मूल्ये याविरुद्ध ठामपणे युवाशक्तीचा वापर करीन.
- ९)मी राष्ट्रहितासाठी तन-मन-धनाने समर्पित राहीन.
- १०)रक्तदान, नेत्रदान, देहदान यांसारख्या महान कार्यात सहभागी होण्याचा संकल्प मी करीत आहे.
- ११)वर्गांमध्ये विद्यार्थ्यांशी तसेच गुरुजन वर्ग, कार्यालयातील सर्व कर्मचारी मार्गदर्शक सुरक्षारक्षक यांच्याशी सौजन्याने वागेन. कोणतेही गैरवर्तन करणार नाही.
- १२)महाविद्यालयातील/ परिसरातील मालमत्तेस कोणतीही हानी पोहचविणार नाही.

**स.ब.वि.प्र समाजाचे, लोकनेते बाळासाहेब थोरात कला,वाणिज्य,व विज्ञान
महाविद्यालय, तळेगाव दिघे, ता.संगमनेर, जि.अहमदनगर (४२२६११)**

१३) मला प्रवास करण्याचा योग आल्यास, गर्दीच्या वेळी बस/ट्रेनमध्ये मी वृद्ध रुग्ण व महिलांना बसण्यासाठी जागा देईन.

१४)मी माझा नेमलेला अभ्यास नियमित करीन.

पालकांसाठी सूचना

१)महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांच्या पालकांनी माहितीपत्रक वाचणे आवश्यक आहे.

२)आपल्या पाल्याच्या शैक्षणिक प्रगतीबाबत पालकांनी महाविद्यालयाच्या प्राचार्यांना अगर संबंधित विषयाच्या प्राध्यापकांना समक्ष भेटून माहिती घ्यावी.

३) महाविद्यालयातील गैरहजेरी, बेशिस्त वर्तन यांबाबत महाविद्यालयाचे पत्र असल्यास पालकांनी

त्याची गंभीर दखल घेऊन प्राचार्यांशी संपर्क साधावा.

४)पालकांनी स्वतः फी भरण्याचा प्रयत्न करावा. तसे शक्य न झाल्यास पाल्याने भरलेली फी ची माहिती पाल्याकडून वेळोवेळी घेत जावी. महाविद्यालयाकडे अनेक तक्रारी येत असल्याने पालकांनी दिलेल्या पैशाचा योग्य विनियोग होतो किंवा नाही याची खात्री करून घ्यावी.

५)आपल्या पाल्यास कोणत्या आर्थिक सवलती अगर शिष्यवृत्ती मिळतात याची चौकशी करून सर्व कागदपत्रांची वेळेवर पूर्तता होते किंवा नाही यात लक्ष घालावे.

६)विद्यापीठाच्या व महाराष्ट्र शासनाच्या आदेशानुसार फीमध्ये वेळोवेळी बदल केला जाईल व तो विद्यार्थ्यांना / पालकांना बंधनकारक राहिल.

**स.ब.वि.प्र समाजाचे, लोकनेते बाळासाहेब थोरात कला,वाणिज्य,व विज्ञान
महाविद्यालय, तळेगाव दिघे, ता.संगमनेर, जि.अहमदनगर (४२२६११)**

७) विद्यार्थी / विद्यार्थिनींनी महाविद्यालयाच्या सर्व नियमांचे काटेकोरपणे पालन करणे आवश्यक आहे. नियमबाह्य वर्तणूक, शिस्तीचे उल्लंघन अगर अक्षम्य गुन्हा महाविद्यालयाच्या नावलौकिकास बाधा आणणारे कृत्य या बाबत विद्यार्थ्यांस/विद्यार्थिनींस शिक्षा करण्याचे अधिकार प्राचार्यांना आहेत.

८) महाविद्यालयाच्या प्राचार्यांचा निर्णय अंतिम राहिल.

९) महाविद्यालयात जाताना पाल्याकडे मोबाईल देऊ नये.

कार्यालयीन कामकाज

सकाळी ०९.०० ते दु.०१.०० वा., दु. २.३० ते ५.३० वा.
शनिवार कार्यालय स. ९.०० ते १.०० वा. पर्यंत चालू राहिल.

रविवार व सुट्टीच्या दिवशी कार्यालय बंद राहिल.

****

ग्रंथालय कामकाज

सकाळी ८.०० ते .दु.१.०० वा., व दु. ३.०० ते ५.०० वा.

रविवार व सुट्टीच्या दिवशी ग्रंथालय बंद राहिल

****

**स.ब.वि.प्र समाजाचे, लोकनेते बाळासाहेब थोरात कला,वाणिज्य,व विज्ञान
महाविद्यालय, तळेगाव दिघे, ता.संगमनेर, जि.अहमदनगर (४२२६११)**

विविध शिष्यवृत्तींची माहिती

अ.न.	सवलतीचे नाव	अटी व पात्रता	लागणारी प्रमुख कागदपत्रे
१	भारत सरकारची शिष्यवृत्ती (मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांकरिता)	<p>शालांत परीक्षेनंतर अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, विमुक्त व भटक्या जमाती व विशेष मागास प्रवर्ग, इतर मागास प्रवर्ग या शासनाने मान्य केलेल्या मागासवर्गीयांना महाविद्यालयीन शिक्षणासाठी पुढील प्रमाणे शिष्यवृत्ती मिळते.</p> <p>१. अनु:जाती /प्रवर्गातील त्यांच्या आई वडिलांचे उत्पन्न रु. १,००,०००/- पेक्षा कमी आहे, त्यांना शिष्यवृत्ती मिळते व एक लाखापेक्षा जास्त उत्पन्न असल्यास बी.सी.फ्री शीप मिळते.</p> <p>२. अनु:जमाती प्रवर्गासाठी उत्पन्न मर्यादा १,०८०००/- आहे. त्यापेक्षा जास्त उत्पन्न असल्यास फ्री शीप मिळेल.</p> <p>३) व्ही.जे./एन .टी/ एस .बी.सी./ ओ.बी.सी. या प्रवर्गातील ज्या विद्यार्थ्यांच्या आई / वडिलांचे उत्पन्न १,००,०००/- पेक्षा कमी आहे त्यांना शिष्यवृत्ती मिळते व एक लाखापेक्षा जास्त उत्पन्न असल्यास बी.सी. फ्री. शीप मिळते.</p>	<p>१. मागील परीक्षा पास झालेल्या गुणपत्रिकांच्या सक्षांकित दोन प्रती.</p> <p>२. इयत्ता १२ वी शाळा सोडल्याच्या दाखल्याच्या सक्षांकित २ प्रती.</p> <p>३. आई/वडील/पालक नोकरीत असल्यास कार्यालय प्रमुखाचा मागील वर्षातील (१.४ २०२१ ते ३१.३.२०२२) उत्पन्नाचा मूळ दाखला (मूळ पगार+महागाई भत्ता+घरभाडे इ.सह)</p> <p>४. नोकरीत नसल्यास तहसिलदार यांनी दिलेला मूळ उत्पन्न दाखला सन २०२१-२२</p> <p>५. विद्यार्थ्यांचा जातीचा दाखला दोन सक्षांकित प्रती.</p> <p>६. वडील ह्यात नसल्यास मृत्युच्या दाखल्याची छायांकित प्रत.</p> <p>७. आई/वडील विभक्त असल्यास प्रतिज्ञापत्र व इतर पुरावे (कोर्टाचे)</p> <p>८. शैक्षणिक खंड असल्यास गॅप सर्टिफिकेट</p> <p>९. मागील वर्षी ज्या महाविद्यालयात सवलत घेतली तेथील मंजूर आदेश क्रमांक</p> <p>१०. जिल्हा बदल असल्यास पूर्वीच्या जिल्हातील मा.समाज कल्याण अधिकारी वर्ग-१ यांचे प्रमाणपत्र</p> <p>११. राष्ट्रीयकृत बँक खाते पुस्तक सत्यप्रत</p>

**स.ब.वि.प्र समाजाचे, लोकनेते बाळासाहेब थोरात कला,वाणिज्य,व विज्ञान
महाविद्यालय, तळेगाव दिघे, ता.संगमनेर, जि.अहमदनगर (४२२६११)**

२	बी.सी.फ्री. शीप (मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांसाठी)	१.मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना एक वेळ नापास झालेल्यांना फी सवलत मिळते. २. उत्पन्न मर्यादा वार्षिक रु. १,००,०००/- च्या पुढे तसेच अनु. जमातीच्या विद्यार्थ्यांना रु.१,०८,०००/-पुढे ३. तीन किंवा तीन पेक्षा जास्त अपत्य असल्यास लाभ मिळतो.	वरील प्रमाणे २ प्रती
३	राज्य सरकारची खुली गुणवत्ता	एच.एस.सी. परीक्षेत किमान ७५% गुण असावेत. या शिष्यवृत्तीचा लाभ तीन वर्गासाठी असतो. उत्पन्न मर्यादा वार्षिक रु.१२,०००/-	१. विहित नमुन्यातील फॉर्म २. गुणपत्रकाच्या २ साक्षांत छायाप्रती ३. उत्पन्न दाखला तहसिलदार यांचे सहीचा

अ.न	सवलतीचे नाव	अटी व पात्रता	लागणारी प्रमुख कागदपत्रे
४	राष्ट्रीय गुणवत्ता शिष्यवृत्ती (पदवीपर्यंत)	एच.एस.सी.परीक्षेत किमान ७५% गुण गुण असावेत. या शिष्यवृत्तीचा लाभ तीन वर्षासाठी असतो. उत्पन्न मर्यादा वार्षिक रु. ३५०००/- च्या आत असावे. अशा विद्यार्थ्यांची एच.एस.सी. बोर्ड निवड करते. त्याप्रमाणे फॉर्म महाविद्यालयात उपलब्ध होतात आणि ज्या महाविद्यालयात एच.एस.सी. परीक्षा दिली तेथून फॉर्म घ्यावा.	१. विहित नमुन्यातील फॉर्म २. गुणपत्रकाच्या २ साक्षांत छायाप्रती ३. उत्पन्न दाखला तहसिलदार यांचे सहीचा
५	बिडी कामगार शिष्यवृत्ती	ज्या विद्यार्थ्यांचे आई/वडील बीडी कामगार आहेत. अशा विद्यार्थ्यांना फॉर्म भर्ता येईल. ए.टी.के.टी.असलेल्या विद्यार्थ्यांना फॉर्म भरता येणार नाही.	१.फॉर्म परस्पर उपलब्ध करून संबंधीत कार्यालयात मुदतीत जमा करणे. २. गुणपत्रकाच्या २ साक्षांत छायाप्रती
६	अपंग शिष्यवृत्ती	ज्या विद्यार्थ्यांस ४० टक्के पेक्षा	१. विहित नमुन्यातील फॉर्म

**स.ब.वि.प्र समाजाचे, लोकनेते बाळासाहेब थोरात कला,वाणिज्य,व विज्ञान
महाविद्यालय, तळेगाव दिघे, ता.संगमनेर, जि.अहमदनगर (४२२६११)**

		अधिक अपंगत्व आलेले असेल त्यांना फॉर्म भरता येईल.उत्पन्न मर्यादा शिथिल करण्यात आली असून उत्पन्न उत्पन्न दाखला मा. तहसिलदार यांचे सहीचा असावा.	२. गुणपत्रकाच्या २ साक्षांत छायाप्रती ३. मा. तहसिलदार यांचे सहीचा उत्पन्न दाखला मूळ प्रत व छायाप्रत ४. जिल्हा वैद्यकीय अधिकारी (सिव्हील सर्जन) यांचे कडील दिलेले अपंग प्रमाणपत्र २ साक्षांकित प्रती
७	गणित व भौतिकशास्त्र शिष्यवृत्ती	एच.एस .सी.परीक्षेतगणित, भौतिक विषय घेऊन किमान ६० टक्क्याच्या वर मार्क्स मिळविणाऱ्या विद्यार्थ्यांना फॉर्म भरता येईल.	१. विहित नमुन्यातील फॉर्म २. गुणपत्रकाच्या २ साक्षांत छायाप्रती
८	क्रांतीज्योती सावित्रीमाता फुले शिष्यवृत्ती योजना मुलींच्या शिक्षणासाठी पुणे विद्यापीठाच्या अभिनव उपक्रम	१.आर्थिक दुर्बलता, २. सामाजिक मागासलेपणा , ३. ग्रामीण पार्श्वभूमी, ४. शैक्षणिक गुणवत्ता, ५. इतर शिष्यक्रमांद्वारे अर्थसाहाय्य, देवदासी, वारांगन आणि एड्सग्रस्त मातांच्या मुलींना	१. विहित नमुन्यातील फॉर्म २. गुणपत्रकाच्या २ साक्षांत छायाप्रती ३. मा. तहसिलदार यांचे सहीचा उत्पन्न दाखला मूळ प्रत व छायाप्रत ४. दोन फोटो

टिप :

- १)महाविद्यालयातील विविध शिष्यवृत्त्यांबाबत महाविद्यालय कार्यालयात माहिती मिळेल.
- २) शिष्यवृत्त्यांचे परिपत्रक सूचना सेंट्रल नोटीसा बोर्ड वर पाहावयास मिळतील.
अधिक महितीसाठी शिष्यवृत्ती विभागात चौकशी करावी.
- ३) शिष्यवृत्तीसाठी ७५% उपस्थिती, वर्तणूक व प्रगति समाधानकारक असणे आवश्यक आहे. अंतर्गत मूल्यमापन व विभागाचे क्लरंस पूर्ण केल्यानंतर विद्यार्थ्यांस शिष्यवृत्ती प्रदान करण्यात येते.

**स.ब.वि.प्र समाजाचे, लोकनेते बाळासाहेब थोरात कला,वाणिज्य,व विज्ञान
महाविद्यालय, तळेगाव दिघे, ता.संगमनेर, जि.अहमदनगर (४२२६११)**

Academic Calendar for the Year 2021-2022

CONCEPTUS OF ACTIVITIES

July 2021	December 2021
17 th, Dadapatil Kedar Punyithi Distribution of F.Y.BA. & F.Y.B.Com. Admission forms and Prospectus. Admission process to be followed after the declaration of F.Y.BA. & F.Y.B.Com. exam results. Classes, Second Semester	1st Aids Day Rally N.S.S. winter camping Programme 6 th, B. R. Ambedakar "Mahaparinivan Din" Student Council meeting-Staff meeting Annual Sports Meet
August 2021	January 2022
1st, Death Anniversary Day of Lokmanya Tilak 15 th, Independence Day Celebration	3 rd, Savitribai Phule Jayanti 12 th, Swami Vivekanand Jayanti and Yuva Saph Swa.Dadapatil Ganpat Kedar Smruti Karandak & Antar Mahavidyalayin Rajyastariy Vakrutva Spardha Filling the exam forms for UG Classes Variety Entertainment Programme and Prize Distribution programme. First Semester Examination 26 th, Republic Day Celebration
September 2021	February 2021
5 th, Teacher Day Celebration Commencement of the First Term (F.Y.BA. & F.Y.B.Com.) Department meeting. Preparation of the class-wise roll-calls. Staff meeting. 24 th, N.S.S.Foundation Day Regular curriculum planning and task allotment. (F.Y.BA. & F.Y.B.Com.) Beginning of teaching	Second Term Teaching Schedule Begins 10 th, Pune University Foundation Day 19 th, Shiv Jayanti Celebration
October 2021	March 2022
2 nd, Mahatma Gandhi Jayanti S.Y. & T.Y. (B.A. & B.Com.) Declaration of Exam. Results & Admission Process start. University Exams (For repeaters) Formation of Student Council Staff Academy (5-Lecture Series)	8th, World Womens Day Disaster Management Camp Nirbhay Kanya Abhiyan Student Council Meeting
November 2021	April 2022
25 th, Death Anniversary of Yashwantrao Chavan	14 th, Dr.Babasaheb Ambedakar Jayanti Annual Culture Activity Staff Meeting
	May 2022
	1 st, Maharashtra Day 21st, Antiterrisiom Day
	June 2022
	Alumini Association Meeting 5th, Environment Day and Tree Plantation Filling the Exam Form UG Classes & Second Semester Examination

स.ब.वि.प्र समाजाचे, लोकनेते बाळासाहेब थोरात कला,वाणिज्य,व विज्ञान
महाविद्यालय, तळेगाव दिघे, ता.संगमनेर, जि.अहमदनगर (४२२६११)

Academic Year 2021 -22

NUMBER OF SEATS AVAILABLE FOR ADMISSION

No	Class	Total/Di v	S C	S T	NT(A)	NT(B)	NT(C)	DT(D)	OB C	SB C	OPEN A
1	F.Y.B.A (UnAided)	120	14	08	03	04	04	02	21	02	51
2	S.Y.B.A (UnAided)	120	14	08	03	04	04	02	21	02	51
3	T.Y.B.A (UnAided)	120	14	08	03	04	04	02	21	02	51
4	F.Y.B.Co m (UnAided)	120	14	08	03	04	04	02	21	02	51
5	S.Y.B.Co m (UnAided)	120	14	08	03	04	04	02	21	02	51
6	T.Y.B.Co m (UnAided)	120	14	08	03	04	04	02	21	02	51
7	F.Y.B.Sc (UnAided)	120	14	08	03	04	04	02	21	02	51
8	S.Y.B.Sc (UnAided)	120	14	08	03	04	04	02	21	02	51
9	T.Y.B.Sc (UnAided)	120	14	08	03	04	04	02	21	02	51

**स.ब.वि.प्र समाजाचे, लोकनेते बाळासाहेब थोरात कला,वाणिज्य,व विज्ञान
महाविद्यालय, तळेगाव दिघे, ता.संगमनेर, जि.अहमदनगर (४२२६११)**

Fee Structure – 2021 -22

(कायम विना अनुदानित)

SR. No.	Fees	FYBA	SYBA	TYBA	FYBCOM	SYBCOM	TYBCOM
1	Admission Fee	20	20	20	20	20	20
2	Tution Fees	3900	3900	3900	3900	3900	3900
3	Library Fee	100	100	100	100	100	100
4	Laboratory Fee	0	0	0	345	345	345
5	Student Cul.Act.Fee	1000	1000	1000	1000	1000	1000
6	Student Aid-Fund	10	10	10	10	10	10
7	Medical Check-up Fee	60	0	0	60	0	0
8	Environment Course Fees	0	220	0	0	220	0
9	Uni.Disaster Fee	20	20	20	20	20	20
10	Uni.Gymkhana Fee	100	100	100	100	100	100
11	Uni.Computerisation Fee	30	30	30	30	30	30
12	Uni.Student safety Insurance	10	10	10	10	10	10
13	Uni.Ashwamedh Pro-reta contri.Fee	30	30	30	30	30	30
14	Corpus Fund Fee	4	4	4	4	4	4
15	Eligibility Fee	350	0	0	350	0	0
16	Uni.Devlopment Fees	125	125	125	125	125	125
17	Uni.Student Welfare Fee	50	50	50	50	50	50
18	Phy.Education Course Fee	20	0	0	0	0	0
19	NSS Unit Fees	10	10	10	10	10	10
20	Sports Fund (FIT INDIA)	0	0	0	0	0	0
21	Registration Fee	25	25	25	25	25	25
22	Maint.Of Equip.	0	0	0	0	0	0
	Total Fee Rs.-	5864	5654	5434	6189	5999	5779

स.ब.वि.प्र समाजाचे, लोकनेते बाळासाहेब थोरात कला,वाणिज्य,व विज्ञान
महाविद्यालय, तळेगाव दिघे, ता.संगमनेर, जि.अहमदनगर (४२२६११)

Fee Structure – 2021 -22

(कायम विना अनुदानित)

SR. No.	Fees	FYBSC	SYBSC	TYBSC
1	Admission Fee	20	20	20
2	Tution Fees	5200	5200	5200
3	Library Fee	100	100	100
4	Laboratory Fee	9200	9200	9200
5	Student Cul.Act.Fee	1000	1000	1000
6	Student Aid-Fund	10	10	10
7	Medical Check-up Fee	60	0	0
8	Environment Course Fees	0	220	0
9	Uni.Disaster Fee	20	20	20
10	Uni.Gymkhana Fee	100	100	100
11	Uni.Computerisation Fee	30	30	30
12	Uni.Student safety Insurance	10	10	10
13	Uni.Ashwamedh Pro-reta contri.Fee	30	30	30
14	Corpus Fund Fee	4	4	4
15	Eligibility Fee	350	0	0
16	Uni.Development Fees	125	125	125
17	Uni.Student Welfare Fee	50	50	50
18	Phy.Education Course Fee	0	0	0
19	NSS Unit Fees	10	10	10
20	Sports Fund (FIT INDIA)	0	0	0
21	Registration Fee	25	25	25
22	Maint.Of Equip.	0	100	100
	Total Fee Rs.-	16344	16254	16034

स.ब.वि.प्र समाजाचे, लोकनेते बाळासाहेब थोरात कला,वाणिज्य,व विज्ञान
महाविद्यालय, तळेगाव दिघे, ता.संगमनेर, जि.अहमदनगर (४२२६११)

विद्यार्थ्यांने स्वतःजवळ ठेवायच्या महत्वाच्या नोंदी

रोल नं.

विद्यार्थी कायम नोंदणी क्रमांक

१. विद्यार्थ्यांचे नाव -----
-----

२. आईचे नाव -----
-----

३. कायमचा पत्ता -----
-----

४. पत्रव्यवहाराचा पत्ता -----
-----५. संपर्कासाठी दूरध्वनी क्रमांक/मोबाईल क्रमांक -----
-----

६. जन्मतारीख -----
-----

७. जात व प्रवर्ग -----
-----८. इतर माहिती-----

महाविद्यालयात भरलेल्या फी चा तपशील

अ.न	फी चा तपशील दिनांक	पावती क्रमांक	भरलेली रक्कम

स.ब.वि.प्र समाजाचे, लोकनेते बाळासाहेब थोरात कला,वाणिज्य,व विज्ञान
महाविद्यालय, तळेगाव दिघे, ता.संगमनेर, जि.अहमदनगर (४२२६११)

पोहोच पावती

फॉर्म नंबर

वर्ग :

श्री./कु.

या विद्यार्थी/विद्यार्थिनीकडून प्रवेश अर्जासोबत खलील कागदपत्रे मिळाली.

१) -----

२) -----

३) -----

४) -----

दिनांक :   /   / २०

लेखनिकाची सही व नाव

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ अध्यादेश १६३

महाविद्यालयीन एन.एस.एस. /एन .सी.सी.च्या

संदर्भात विद्यापीठ अध्यादेश १६३ चा कडा जे विद्यार्थी घेऊ इच्छिता अशा

विद्यार्थ्यांना ह्या शैक्षणिक वर्षाचे एन.एस.एस. /एन .सी.सी.च्याप्रमाणपत्राची

झेराॅक्स प्रत व रु. २०/- व विहित नमुन्यातील अर्ज विद्यापीठ परीक्षा सुरू

होण्यापूर्वी परीक्षा विभागात जमा करावेत. परीक्षा सुरू झाल्यानंतर कोणत्याही

विद्यार्थ्यांचा अशा फायद्यासाठी प्रचलित नियमांनुसार अर्ज स्वीकारला जाणार

नाही.

मा. उच्च न्यायालयाच्या आदेशानुसार व विद्यापीठ परिपत्रक संदर्भ क्रमांक, परीक्षा

नियंत्रक / २७ / २००० दि. २६/०५/२००० नुसार विद्यार्थ्यांचे एन.एस.एस. /एन

.सी.सी. सर्टिफिकेट चालू शैक्षणिक वर्षाचे असणे अत्यंत आवश्यक आहे. तशी

सर्टिफिकेट्स नसतील टीआर अद्यादेश १६३ च्या ५ गुणांचा फडा संबंधित

विद्यार्थ्यांना देता येणार नाही.

स.ब.वि.प्र समाजाचे, लोकनेते बाळासाहेब थोरात कला,वाणिज्य,व विज्ञान
महाविद्यालय, तळेगाव दिघे, ता.संगमनेर, जि.अहमदनगर (४२२६११)

रॅगिंग संदर्भात सर्वोच्च न्यायालयाचा महत्वपूर्ण आदेश

रॅगिंग विद्यार्थी किंवा त्याचे आई-वडील किंवा
पालक पोलिसात एफ. आय. आर. (प्राथमिक चौकशी अहवाल) दाखल करू
शकतात. रॅगिंगशी संबंधित प्रकरणे लवकरात लवकर निकाली काढावी व अशा
प्रकरणात कठोरात कठोर शिक्षा असावी.

प्रवेश रद्द करणाऱ्यांसाठी महत्वाचे

महाविद्यालयात प्रवेश रद्द करताना
सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ आदेश क्र. ला PGS /542 Date –
17/2/2011 by V.Chancellor Uni.Admission / 967 Dated
8/4/2011 अन्वये ज्या विद्यार्थ्यांना घेतलेला प्रवेश रद्द करावयाचा आहे
त्यांची विद्यापीठ नियमाप्रमाणे खालील प्रमाणे फी रक्कम कपात केली
जाईल.

अ.क्र.	कालावधी	कपात करवायची रक्कम
१)	प्रवेश घेतलेल्या दिवसापासून १० दिवसापर्यंत	एकूण फी च्या २० टक्के फी कपात केली जाईल
२)	प्रवेश घेतलेल्या दिवसापासून ३० दिवसापर्यंत	एकूण फी च्या ४० टक्के फी कपात केली जाईल
३)	३० दिवसांनंतर	सर्व १०० टक्के फी कपात केली जाईल